

Lietuvių Universitetas.

Universitetas senovėje reiškė visatą mokytojų ir mokinių, šandie visatą mokslų arba augstą mokyklą, kur žmonių savo dalyke giliai apsispažinusių yra tyrinjami mokslai ir kur mokiniai prisiruošia prie savo pašaukimo. Lietuvių universitetas, kurio pabaigai pirmos pusės vidurinių amžių, visatą tuolaikinių mokslų galima buvo rasti vien vienuolynuose ir jų įstaigose, kaip prisiruošimui pripažinti reikalingais dvasiškais jų pareigoms išpildyti. Sekant išguldymus kanoniškų teisų 12 šimtmečio įsteigta Prancūzijoje teisinių mokyklų pasauliui ir Italijoje mokyklų, kur buvo plačiai mokinama teologijos ir lietuvių mokslo šakų. Prasipildius arabų raštui, išliko naujoji filosofija, net pati teologija virto mokslo rūmu. Tuom laiku labiausiai pagarsėjo Paryžiaus mokykla, kur plaukė iš visų kraštų jaunuomenė. Jau 13 amžiuje mokiniai ten tapo padalyti tarpe keturių tautų; Frankai, Normanai, Pikardai ir Vokiečiai.

Tvarka buvo demokratiška. Kiekviena tauta turėjo savo taip vadinamą prokuratorių. Šie ir mokslų išguldintojai išrinkdavo vieną rektorių, kuris turėjo po savo globa po piežiaus paskirtą kanclerį ir fakultetų dekanus. Universitetas kiltas, vienuolynų mokyklos liekasi tik kaip prielaidos.

Universitetai iškyla iš vienuolynų mokyklų, kiti iš miestų mokyklų, kiti vėl naujai susitveria. Dauguma senovės universitetų turi popiežiaus įsteigimo laisvumą. Kitus universitetus įsteigė karaliai, kunigaikščiai, išsivysčius valstijoms, šie tampa jų savaisia. Vėliau tas įstaigas inkuria pavieni žmonės ir tautos.

Atėjo laikas ir lietuvių tautai susitaikyti augstąją mokyklą — universitetą. Gana aimanavus, kad Lietuva sugriautą. Mes esame laimingi, kad mums skirta į išnaudojimą atstatyti. Bet kad pastatytumėte nereikėtų vėl griauti, reikia ką nors žmoniškesnio sutaisyti. Tas darbas užtikrintas tik tuomet, jeigu daroma sulygis pirmiau nustatyto plano ir išvystytos medžiagos.

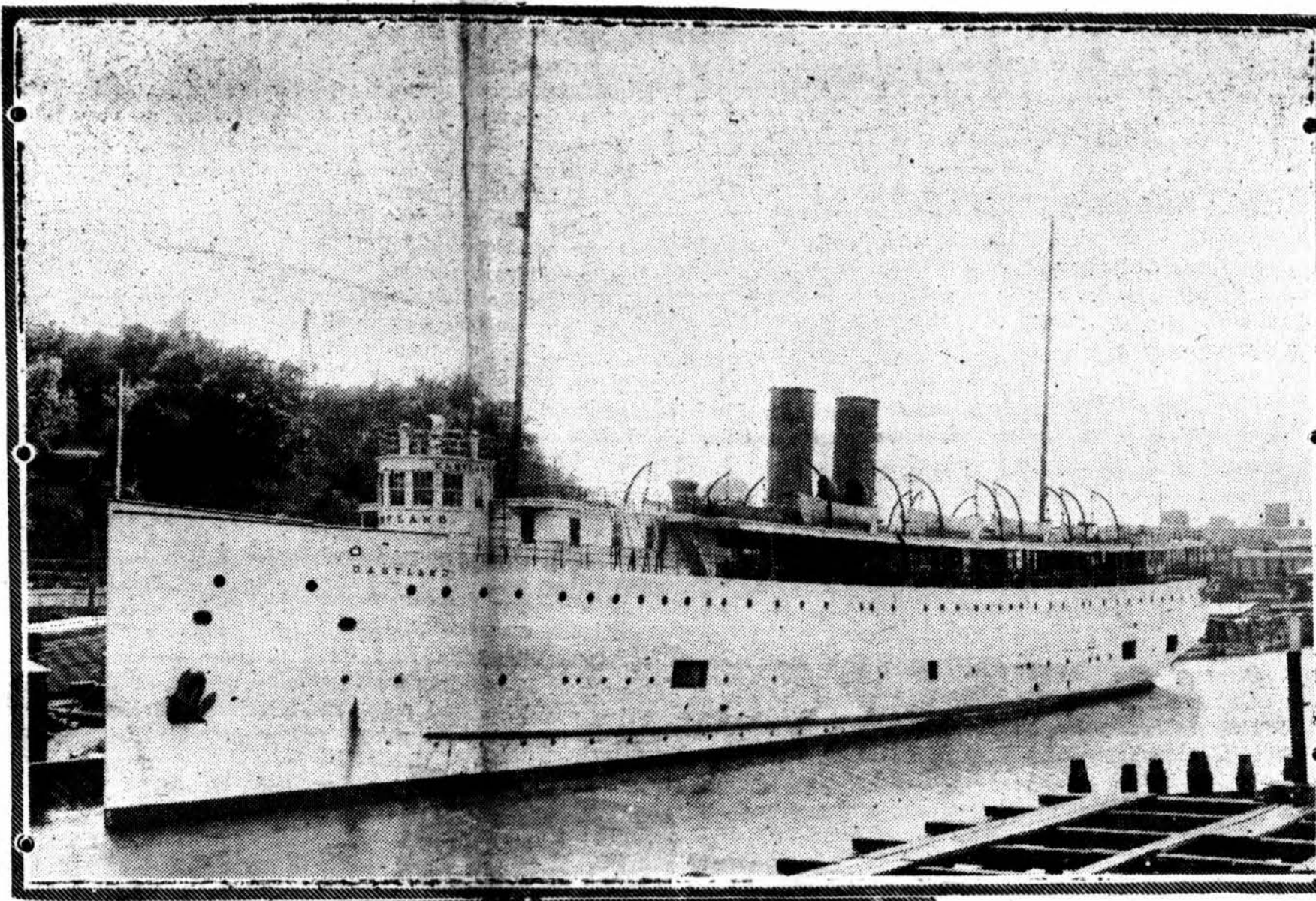
Ar leisim ir vėl, kad svetimi užgrobtų mūsų šalyje pelningiausias pozicijas, o mes jiems bernašim ir jau tikrai į amžiną baudžiamąjį eismą? Baudžiamieji į inkirėjus, kelsim naujas riaušes prieš savo užgrobtus, arba dangis mes svetur, kur padėję sveikata, Lietuvon pasiūsim senus kaulus jos dirvonus užkloti. Galutinai, kas po tais Lietuvos dirvonais yra, kas mums pasakys, jeigu ne mūsų profesoriai, drauge su mūsų studentais vietoje Baikalo pa-

krančių tyrinėdami, mūsų pačių žemelę. Nes svetimas mokslas, svetimų idėjų prisigėres, jeigu ir parneša tėvynėn tai tik vieną kalbą, ir tą pačią išdarytą. Liaudis sako, visgi tai mokyta žmogus, ir seka jo barbarizmus. Medis, kurs leidžia šaknis paviršium greit išvirsta. Leiskime šaknis gilyn ir mokslo revaliacijos nesibijokim. Ar tai teisinga lietuvių nomonė, kad delei Rusijos nerangumo mums ramiau gyventi? Tai reiškia, kad mes mėgstam drauge su rusais tinginlaut. Taip negali būti, pati Rusija turės apsižiūrėti. Jeigu gi neapsižiūrės, tiek ji pati, tiek mes nepasijusime, kaip tapsime įrankiu svetimo gaivalo.

Negražu mums, kad "didvyrių žemė" tokia begėdė, kad tik su nykštuku stengia konkuruoti. Neišsisuksi, atėjo laikas: Dovydui stoti kovon su Galijotais, kokie jie nepasipainiotų. Jie sunkūs, pas juos šikštarnių daug, kol jie savo biurokratizmo mašiną užtaisys, mūs darbas bus nuveiktas. Mums esant budriems taip rasis visados, ir jie mus pavyti negali niekados. Mūsų siskiai nelaukdami pastumėjimo veiks kiekviens, tik reikalinga, kad kas nuodugnai nekrįstantis vėžs gyvenimui nuolat taisyty. Tą duos tik mokslo. Mokslo gi pasiekimas per augstas mokyklas — universitetus. Negražu lygiai amerikiečiams pasirodyti be iniciatyvos, vien likti įrankiu kitų priuošties užmąnyms. Duokime tvirtą pradžią šitam pamatiniam Lietuvos darbui mes.

Kaip to darbo imtis, kaip jį sutvarkyti, atsakymas, tiesioginis, — kaip galima arčiau prie visuomenės ir asmeniškiau rinkti jam aukas, o pats širdingas su atidavimu darbas užtikrins savo pasisekimą. Priešingai biurokratizmas yra išbandytas naikintojas pajėgų ir turto. Renkant aukas, galima, kiek duotūs nustatyti, kiek mūsų tėvynaičių nori Lietuvon po kare grįžti taip, kaip kuo ir kokioje vietoje užsikurti; lietuvių gi draugijos ten išlygas ištyrę duotų patikrintas informacijas. Jeigu mes, kad nekuriuos savo brolius nuo vargo ir mirties išgelbėti nesigailime aukų, kaip neabejotinai yra dalykas, kad tuo labiau nepasigailėsime aukauti, kad išgelbėjus nuo mirties visą Lietuvą. Norint nuplėšti nuo Lietuvos veido visiems pasibaisėtiną užvardymą "mirtis", privalom uždėti jai titulą — universitetas, tuomet tą knygą visos tautos skaitys, ir joje užrašyti, kad ir smulkūs mūsų gyvenimo vaizdėliai, visų bus branginami.

Kun. J. Vyšniauskas.

Laivas "Eastland", ant kurio pereitoj subatoj žuvo suvirš 1,200 žmonių. (Žiūrėti aprašymą Chicago žiniose).

VOKIEČIAI VAROSI PRIE RYGOS. DIDELI MŪŠIAI LIETUVOJ, LENKIJŲ.

VARŠAVA VIS DAR NEPAIMAMA VOKIEČIŲ

LIETUVOJ, KURŠE IR ŽEMAJE RUSAI PRALAIMĖJĖ.

Lietuva pergyvena išnaują visą karę baisenybės, gal dar baisesnės, nes priešas labiau inirtas, naikina viską, degindamas Lietuvos miestelius, sodžius ir kaimus, mindamas laikus. Baisūs laikai užėjo lietuviams. Tarp gaisrų, kanuolių gaudimo, gausias aukas kloti Lietuva dievačiui Marsui. Vokiečiai terioja Didžiąją Lietuvą. Prie Šiaulių, Seduvos eina smarkūs mūšiai tarp vokiečių ir rusų. Ateina žinių, kad rusų kariuomenė neišlaikė, kad prieš užpuolimą, palieka savo pozicijas, kurias vokiečiai užėmė, nesigaili žmonių turto nei mantos. Tose vietose dedasi kas tai baisaus, nepaprasto.

Rozalino apeliokėse tie patys vaizdai. Rusai prieš sumušti, užleidžia jam viską. Sunku šandieną pasakyti apie Lietuvos nuostolius, bet jie yra milžiniški. Jau gana suprasti tik tai, kad rusai pasitraukdami iš savųjų pozicijų, naikina žmonių gėrybę, bijodamies, kad ja nepasinaudotų priešas. Vokiečiai užėję skriaudžia gyventojus, atimdami paskutinius žmonių turto likučius.

Žemaitijoje ir Kuršje siaučia vokiečių kariuomenės pulkai. Kiek spėjo ten priešas laimėti ir kaip toli nužengė negalima tikrai pasakyti. Vokiečių teikiamos žinios per daug pučiamos, rusai gi labai mažai sako apie savo armijos padėimą tose vietose.

Rusų armijos vadai visus nepasisekimus aiškina strategijos keliu. Nenorėdami statyti savo žmonių bereikalingoms skerdynėms, rusai užleidžia vokiečiams daug ir labai svarbių pozicijų, tikėdamies, kad paskui, armijai užstiprėjus galėsia jas lengvai atgauti. Gali būti, kad rusai turi savo ypatingus išrokavimus, bet tie išrokavimai perkami per daug brangia kaina.

ITALAI UŽĖMĖ GORYCIJOS MIESTĄ.

Italų spauda praneša, kad italų kariuomenė po ilgo ir smarkaus bombardavimo, užėmė Gorycijos miestą, gulintį Isonzo upės lygumoje. Šis miestas yra gana svarbus punktas austrijiečių veikimui, nes jis sudarė austrijiečių kariškojo veikimo centrą. Šiaurėje nuo Gorycijos, ties Plava, italai atakuoja austrijiečių armijos dešinįjį sparną. Austrijiečiai ginasi kaip išmąnydami. Ypatingai jie stengiasi su laikyti italų vėžimosi prie Trieste. Šiuose mūšiuose didelius nuostolius panašė abi kariaujančios pusės. Tuli spėja, kad italų ir austrijiečių žuvusiųjų skaičius lygus Karpatų nelaimėms, kur rusai neteko milžiniškos dalies savo kariuomenės.

TURKIJA GERINASI PRIE BULGARIJOS.

Londonė gauta žinių, kad Turkijos valdžia padarė naują su Bulgarija sutartį, pagal kurios Bulgarija, ramiu būdu, gauna iš Turkijos plotą žemės Didegačio geležinkelio linijos apeliokėse, netoli Egejaus jurių ir keletą vietovių Midijoj Juodųjų jurių pakraščiuose. Vien tik Adriano polis, gulintis toje pačioje linijoje, turės pasilikti prie Turkijos. Už tas žemes Bulgarija žadanti užlaikyti neutralę poziciją.

NUSKANIDNTA DAUG LAIVŲ.

Vokiečių povandeniniai laivai pradėjo išnaudojti bauginį prieš prekybinius laivus. Keletą dienų atgal vienas tų laivukų nuskanidino prancūzų laivą "Danae"

plaukiantį su prekėmis į Archangelą. Anglų laivas "Firt" žuvo nuo vokiečių submarnos, plaukiant jam į Anglijos uostą. Beto žuvo dar anglų laivai: "Kathleen", "Henry Charles", "Activity" ir "Prosper". Žuvusiųjų laivų ingula išsigelbėjo.

1,500,000 RUSŲ NELAISVIŲ.

Vokiečių ofeijaliai skelbimai praneša, kad nuo pradžios karės iki šiam laikui vokiečiai ir austrijiečiai paėmė nelaisvės rusų kareivių arti 1,500,000.

RUSAI PRISIPAŽISTA PRALAIMĖJĖ LIETUVOJ.

Petrograde ofeijaliai paskelbė, kad rusai pralaimėjo keletą svarbių punktų Kuršje. Generalo von Buelovo armija, prasimušusi per pietinę Kuršo dalį, prisitartinė prie geležinkelio linijos netoli Panevėžio. 25 mylios nuo Šiaulių. Vokiečiai stengiasi dasigauti prie Vilniaus — Dvinskio geležinkelio linijos, iš ten jie galėtų prasimušti prie svarbiausio punkto Kauno — Vilniaus linijos. Rusai prisipažindami prie savo nepasisekimų, pažymi, kad tas viskas tik laikinai įvyksta. Jiems atsigavus, dalykų stovis žymiai pasimainys.

MŪŠIAI DELEI VARŠAVOS.

Lenkijos sostinė Varšava atsidurė šiuo laiku pačiame karės guryje. Vokiečiai ir austrijiečiai gula ant Varšavos iš trijų pusių. Kiekviename kovos lauke rusams nesiseka ir jie išpalengva, palikdami savas pozicijas, traukiasi atgal. Vokiečiai užėmė šiauriniame kovos fronte Pultusko ir Ružano miestus; iš vasarių pusės Čersko miestas pasidavė vokiečiams.

Rusai skubiai traukiasi Bugo upės link ir labai gali būti, kad

jiems prisėis pasitraukti už tos upės.

Maekenseno armija pasekmingai veikia Vislos upės lygumoje, šturmuodama rusų pozicijas nuo Ivangrado iki pačios Varšavos. Ivangrado tvirtovę vokiečiai bombarduoja iš sunkiųjų kanuolių.

Vokiečiai tikisi, kad jiems išlaimėjus Čersko apeliokėse ir perėjus tame punkte Vislos upę, lengvai pasiseks užimti Varšavą.

Iš visoko aiškiai matyti, kad Ties Liubliano — Cholmo geležinkelio smarkiai kausi priešų armijos. Gaunama žinių, buk vokiečiai užėmė tą liniją, bet apie tą atsitikimą nieko nesako nei vienos nei kitos pusės ofeijaliai pranešimai.

Daug susiremimų dabartinio laiku įvyksta ties Voislavieju, Chmielio ir Sokalo miestais, Šiaurinėj dalyj Galicijos.

Rusų armijos likimas Lenkijoje labai abejotinas. Varšavai gresia didis pavojus patekti į vokiečių rankas. Karės žinovai spėja, kad Varšava nebegalėsianti ilgai gintis ir netrukus ten pradės šeiminkauti teutonų kareivija.

IŠ MEKSIKOS PADANGIŲ

Washingtonė gauta iš Meksikos žinių, kad Meksikos miestas užėmė Carranzos kariuomenė: Pasitraukus iš Meksikos miesto Zapatos šalininkams ir perėjus miestui į naujas rankas, Carranzos kariuomenės generolas, Alfredas Maehuce, išleido paskelbimą, kad kariuomenė užsiklausys tvarkingai, neskriaus gyventojų ir trumpu laiku mieste bus įvesta pavyzdinga tvarka. Beto naujasis Meksikos miesto valdytojas prisakė uždaryti smuklės, šokių svetaines ir kitas tvyrkinančias įstaigas.

Iš Vera Cruz prisijusta badaujantiems Meksikos miesto gy-

L. R. K. PILNUJŲ BLAIVINIŲ SUS - MO 5 SEIMAS.

10 ir 11 d. rugpjūčio, 1915 m. Minersville, Pa. įvyks Pilnųjų Blaivinių 5 seimas. Laiko iki Seimui pasiliko nebedaug, taigi visi kam rūpi blaivybės idėja turėtų pradėti rengties prie šio svarbaus mūsų gyvenime nuotikio.

Simet į seimą tikimosi susilaukti didelio skaičiaus delegatų ir gerb. svečių. Kviečiami į seimą visi, kam tik rūpi praplatinimas blaivumo lietuvių tarpe.

Gerbiamos kuopos, užsiklausios narių mokestį, malonės tuojaus narių duokles prisijusti į centrą, kad paskui laike seimo nereikėtų užsiiminėti tuomi dalykų. Turime per seimą aptarti daug svarbių reikalų.

Sulig praėjusių seimų nutarimų kiekviena kuopa gali siųsti nuo dešimties narių vieną delegatą. Mažesnės kuopos irgi gali siųsti delegatą, gali ant seimo atsilankyti ir pavieniai nariai.

Kuopų delegatai malonės atsivežti su savimi palaidijimus su kuopų viršaičių parašu. Svečiai ir visi kiti bus priimami su namoju balsu.

Užkviečiami į Pilnųjų Blaivinių 5 Seimą ir mūsų inteligentai, profesionalai, kuriems kaip galima plačiau paskleisti blaivybės idėją.

J. V. Kovas,
Centro sekretorius.

ventojams kelius vagonus valgomųjų produktų.

Laikė pasitraukimo iš miesto Zapatos kariuomenės, žuvo tik vienas žmogus.

APDRAUDIMO KOMPANIJOS IŠMOKĖJO MILŽINIŠKAS SUMAS.

1914 metais, Amerikos apdraudimo kompanijos išmokoje visokioms draugijoms ir pavienėms ypatoms 688,700,000 dolerių apdraudus už visokių nelaimingus atsitikimus. Sulig 1913 metų atskaitos, 1914 metais išmokėta ant 40,150,000 dolerių daugiaus.

VOKIEČIŲ DARBELIAI.

Vokiečių šalininkai Amerikoje griebiasi visokių būdų, kad tik pakenkus savo priešams anglams ir prancūzams. Ant daugelio prekybinių laivų, vežančių tavorus į Europą surasta sproginančių bombų, žurias, kaip parodo tyrinėjimai, padėjo vokiečių šnipai. Šiomis dienomis susketa bombos ant Amerikos laivo "Sanland" ir prancūzų kompanijos Fabre Lane laivo "Strathan". Spėjama, kad ir ant kitų laivų išplaukusių iš Amerikos, randasi sproginančių bombų.

Ligsiol susketa bombos ant šių laivų: "Tuoraine", "De-won City", "Lord Erre", "Cresington Ct", "Samland", "Lord Downish", "Kirkoswold", "Stratay", "Bankdale" ir "Minnehaha". Dauguma iš tų laivų būtų tikrai žuvę, jeigu bombos būtų būvę geriau sutaisytos. Minėtų laivų kompanijos veda energiskus tyrinėjimus, kad suradus kaltininkus.

Žinios iš Lietuvos.

20 VALANDŲ APSIKA-SIMUOSE.

Vieno Lietuvos miestelio gyventojas, praleidęs vokiečių užėjimą balandžio mėnesyje, taip pasakoja apie pragyventas valandas.

Vokiečių raitijos būrys, atvykęs pas mus, tuojau išsikėlė po aplylinkės sodžius ieškoties sau maisto ir pašaro. Gyventojų dauguma paliko, kad geriau apsaugoti savo turta. Vokiečiams imant arklius kaimiečiai gavo raštiukus. Paskui atėjo į miestelį didesnės vokiečių jėgos, bet netrukus vėl pasitraukė.

Spėjome, kad visai išsikėlė, bet apsirinkome. Pamatėme, kad vokiečiai paėmė už upės kiton pusės dvi daryties apsikasinimus. Numanydami, kad toje vietoje gali atsitiškinti mūšis, ėmėme ir mes kasties griovius, kad turėtumėm per mūšį gerą pasislėpti. Išsikasėme kryžkryžiais du griovius, nes nežinojome, iš kurios pusės lėks šuvalai, o griovius tada tiksliai gerai tepasaugoja, kada kulipkos lekia akersai, o ne išilgai. Grioviai buvo iškasti sieksmo gilumo, iš viršaus uždėjome rastais su stromomis lentomis ir apipylėme bent dviem aršinais žemių. Tokie grioviai apsaugoja net nuo armatinių šuvių. Kasėme toliau nuo trobų, kad kartais užsidegusios miestelio triobos neužgriūtų, ir gaisras nenutruošintų esančių duobėse žmonių.

Vieną naktį pasigirdo šuvalai. Pasirodė, kad atėjus Rusijos kariuomenei, prasidėjo mūšis su vokiečiais. Suklė vos suskubome sulsti į griovius, kurie buvo jau pilni subėgusių žmonių. Kai kurie atbėgdami atsinešė duonos ir kitokio maisto, ir labai gerai padarė, dėlto kad mūšis tęsėsi tą naktį, per visą dieną ir sekantį naktį. Bebudami, griovyje netikėtai išalkome, bet ir laipai. Kai kurie išlipdavo iš griovio pasislėpti ant pievelės ir atsigausti tyru oru, nors kulipkos aplinkui ir švilpė.

Is apacių sunkėsi vanduo, reikėjo jį semti ir lieti laukan. Gerai dar, kad buvome padėję griovio dugne lentų, tai saugojo nuo didesnio persilapimo. Kai kurie nebeišlaikydami taip ilgai griovyje, sulaukę kitos nakties, naujodamiesi priėmė, pasitraukė į artimuosius sodžius, kur nesiekė mūšio ugnis, kiti gi išbuvo apkasuose iki galo, matė kaip nuo šuvių užsidegė ir sudegė visos miestelis. Iš gyventojų niekas neuzkentėjo.

"Vienybė".

KARO ĮSPUDŽIAL.

Bevažinėdamas po Šuvalų guberniją, maniau, jog Kauno guberniją laimingesnė, nematydamas karės baisenybių.

Smarkiai mušėmės pelei Šuapės ties Starapole (Marijampole), energingai ginėm vokiečius. Ir netikėtai buvome čia pakeisti kitais, o patys atsiderėme žemaičiuose ir jau visos mėnuo mušėmės palei Dubysą.

Dieną ir naktį trenkia armotais, tarška kulkasvaizdžiai. Dažnai pasirodo stulpai juodų dūmų; naktimis esti dangus raudonas. Per vienuolikos mėnesių prie viso to pripratome, bet argi galima buvo tikėti, kad taip ilgai prisieis žiūrėti ant tokių scenų mūsų tėvyneje?

Gerai, kad vasara. Ką bedarytų tie pabėgėliai, kurie dabar vargsta pakrūmėmis ir miškuose. Daugumas, sugrįžę, ras kruvas degesius, numintas pivas ir laukus ir tt. Nemaža ir bažnyčių sudeginta.

Vaikščiodamas palei Šuavės upę, žiūrį į puikius krantus, apaugusius žaliais krūmais, už kurių tiesias puikius laukus ir žaliuos pievės. Už tų laukų matosi du angštui bokštai — tai nauja Josvainių bažnyčia. Puikus reginys! Miela tėvyneje! Krumuose žiūba laktingas. Užmiršti savo nuovargius ir pavojumus, atsisėdi ir užsimąstai apie praeitį ir ateitį.....

Štai varo intinius vokiečius. Kad su jais pasikalbėjus, ar neįsigrisčiau ko naujo apie taiką... Štai susėdė pakrūmėje pasislėpti apšvitinto daugybė mūšikių. Klausiamus, kur juos varys? Sakom, Sibiriją. Klausiam mes juos, kur gi jie mūsosius nelaisvius deda? Atsakė, pas juos esą dideli lageriai, kur visi intiniai laikoma. Bet kokioje vietoje, nepasakė. Prisipažino, esą atkelti nuo prancūzų fronto. Čia jiems buvę daug geriaus, linksmiau, gerai aptaisyti. Noriai kalbėjosi su mumis, nes kai kurie mokėjo lenkiškai. Jie netiki, kad bus nugalėti; sako, šioje karėje vokiečių busias viršus. Storžievių ir piktžodžiautojų nepasergėjau, visi mandagūs. Pasidalijome papirosais; daugumas jų rūko pypkes. Pasikalbėję, atsivėlinome, paspaudami rankas ir vėlydami vieni kitiems visoko geroro.

Tarp mūsų buvo atsiradę keleto storžievių, suktelėjusių pasikim juos. Bet sugėdinti, pasiūlino. Pasergėjome tarp vokiečių kareivių didelę vienybę. Kai apalpo, tuoj apsupo jį, stengdamiesi tai šuo, tai tuo pagelbėti. Pas mus nors mirti prisieitų, pasakys: apsimeta.

Labai nuobodu, kad negauname laikraščių. Pradžioje karės gaudavome. Laiškus taip pat gaudavome bent už mėnesio, nes apilylinkės paštai išsikraustę. Prisieina klausyti "gyvų laikraščių". Žiūrėk! kame kelyje apstoję kę; beklauš, o tasai, kokais iš kitur atkeliavę kareiviai išsiminėja būtus ir nebūtus dalykus. Kę iš jų neišgirsi! Kad vokiečiai jau atsitraukė nuo Lėdžiaus, nuo Čenstakovo, kad Anglija su Prancūzija jau paėmė Dardanelius, kad Peremislį gintuvę buvome trims dienoms atidavę, ir vėl atgal atsimeim drange su 60,000 intinių, kad Švedija su Norvegija paskelbė karę Rusijai, kad kaizeris Villius miręs. Per vėlykus tie oficialiai kalbėjo, buk Austrija susitaikius su Rusija; kiek tada buvo džiaugsmo — veltui! Atsigręžę, išgirsi kaip kitas kitaip "malevoja". Taip ir trumpina me laiką, bėpalitikuodami.

Žmonės čia labai geri ir galingingi (išskyrus kai kuriuos bajorus) ir gyvena pasiturintys. Ypatinai čia būta augstai arklų veisimo, kuo vokiečiai nemazda pasinaudojo. Bet ir dabar dar yra gerų arklų. Pas vieną ūkininką mažiau pernai už du tūkstančius pirkta belgų veislės erzilė.

Javai čia šiemet labai blogai rodo; lietaus nėra ir šalta; ir tuos pačius baigia sunaikinti ta nelaboji karė. Žmoneliai labai aimanuoja, kad neišliktų baidi bado giltinė.

Žydus išvarius, kai kurie pradeda versties prekyba; nors labai mažai, visgi kur-ne-kur pasirodo lietuviai, prisikroves vežimai pyragų, tabokos ar kito ko reikalingo kareiviams ir, kaip matai, išparduoda. Derėtis niekas nesidera; by tik gauti, apie brangumą nėra laiko kalbėti. Tik gaila, — kad mažai tokių atsiranda. Karė, privertus šio-to griebties, by tik gyvybę išlaikyti, kai kam gal ir į gerą bus.

Karelis J. A.

(Iš "Rygos Garso")

LIETUVIŲ DELEGACIJA Į ŽM. SVIET. MINISTERI.

Siomis dienomis lietuvių delegacija buvo pas žmonių švietimo ministerį gr. Ignatjevą lietuvių kalbos mokyklose ir apskritai lietuvių mokyklos reikalais. Delegacijos dalyvavo atstovai Yčas, A. Smetona ir St. Šilingas. Jie interė ministeriui lietuvių pedagogų būrelio sustatytą lietuvių kalbos vidurinės mokyklose programą ir paaiškinamąjį raštą apie netikusį dalykų stovį ir visus trūkumus. Lietuvių reikalavimą, kad lietuvių kalbos

ir jos mokytojų teisės būtų sulygintos su lenkų kalbos ir jos mokytojų teisėmis Lenkijoje, žmonių švietimo ministeris pripažino teisingu ir pradžioje visa, kas reikalinga, padaryti ir pataisyti. Tarp kitko buvo pakliudydas klausimas įsteigti prie Vilniaus mokslo apygardos egzaminų komisiją, kuri egzaminuos tuos, kas norės gauti lietuvių kalbos mokytojų teisę. Be to, buvo kalbėta ir apskritai apie lietuvių mokytojų skyrimą, ypač klasikių, Lietuvoje. Žmonius šviet. min. gr. Ignatjevą visus tuos paaiškinimus priėmė, sutiko su jais ir pasakė, kad prieš pačioje ministerijoje lietuvių skyrimą nieko neturi, tiksliai reikią, kad išmokyti skirti ir vietos vyresnybė.

SVETIMTAUČIŲ ŽEMĖS LIKVIDACIJA.

Vilniaus gubernijos valdyba jau paskelbė pirmąjį skiriamos likviduoti žemės ir apskritai judamojo turto sąrašą, kuriuos ligisio valdė kariaujančių su Rusija valstybių ir kai kurie paties Rusijos valdiniai. Į sąrašą įtrauktos šios vietos:

- 1) Detkos Roberto Velikejo Selo, 20 deš. 1436 ketvirt. sek.; 2) fon Brezės Juozapo Ostrovo dvaras, 936 dsm. 887 ketv. sek. Trakų apskrityje: 1) Seferio Adolfo Liutonijų sodžiuje 742 ketv. sek.; 2) Vėntienės Petronėlės Palamenės dvare 12 dešimt.; 3) Kaspario Karolio Birstonės sodžius 1000 ketv. sieksn. Švenčionių apskrityje: 1) gr. Krasickienės Miehalinos Čiurlionų dvaras, 1730 deš. 2251 k. sek. 2) Libšo Juozapo Alekšičių viensėdis 33 dsm. 222 k. s. Lydos apskrityje: 1) Liubės Fridricho Čaplevičiaus dvaro 42 deš.; 2) Korneto Antano Dakūdavo sodžiuje 5 dešimt. 1600 k. s.

APIE VOKIEČIŲ BUVIMĄ IR VEIKIMĄ LIETUVOJE.

Andrejovas, Ras. pav., sudegė kovo 24 d. Pabėgome į Tverus, bet bal. 15 d. gavome bėgti ir iš ten.

Vieksniuose jau nuo pat pradžios karės esą paskalos, būk vokiečiai jau esą nebetoli, būk jau signakt ateisias pas mus, rytų rytą atrasią atsikėlė. Taip visi per 2-3 savaites buvome nuliūdę. Vieni žydai buvo patenkinti vis girdami vokiečius, kad viskas busią kitaip ir žydai turėsia "čimus". Bet vokiečių, kaip nėra, taip nėra. Jau manėme, kad jų ir nebebus. Ėmėmės darbo, rengėm lietuvių vakarą, parsiųzdinomė magiškąją ila tarną, tikėjomės pradžinginsime žmones, įbaugintus karės baisenybėmis. Bet staiga išgirdome, kad vokiečiai tikrai ateina. Suduod miestelio žmonės, visi bėga. Mėginom raminti, bet kur tau klausys: bėga, kas kur gali.

A. A.—Jė.

PRIVERSTINI PABEGĖLIAI.

Palengvinti savo įgaliotinių darbui ir pagreitinti pagelbai nukentėjusiems Komitetas paskyrė naujai susitvėrusiai gudų draugijai 1000 r. pašelpo.

Paskutiniu laiku Lietuvių draugija priglaudė ir latvių pabėgėlių.

Pranešama, kad Prienuose gabenamųjų nuo pozicijų žmonių susirinkė ligi 10 tūkstančių. Baltieskyje ligi 5 tūkst. Paskutiniam savo posėdyje Lietuvių agronomijos bei teisių pagelbai teikti nukentėjusiems dėl karės Draugijos valdyba paskyrė 800 rb. dr. jos siūdančiams ir Kauno gub. žmonėms, kurie tartinai su žemietų Sąjunga ir Liet. Komitetu darbuosia bendrai steigiamose punktuose, rinksią žinių apie karės nuostolius, tvarkysią savitarpinę pagelbą vietose ir t. t.

"Saltinis".

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

BROCKTON, MASS.

13 d. liepos buvo parengtos prakalbos 42 Blaivininkų kuopos. Sudainuota "Blaivininkų Himnas", "Tęgyvuoją Blaivybė". Atliko bažnytinis choras, to, buvo kalbėta ir apskritai apie lietuvių mokytojų skyrimą, ypač klasikių, Lietuvoje. Žmonius šviet. min. gr. Ignatjevą visus tuos paaiškinimus priėmė, sutiko su jais ir pasakė, kad prieš pačioje ministerijoje lietuvių skyrimą nieko neturi, tiksliai reikią, kad išmokyti skirti ir vietos vyresnybė.

Ši 24 blaivininkų kuopa šiais metais gyvuoją gan gerai; beveik kiekvieną mėnesinį susirinkimą įsivaikina kuopon vieną kitą naujas narys ir tokiu būdu kuopa nuolat eina stipryn. Jis nėra abejonės, kad ji dar augės, nes josios nariai laiks nuo laiko labin ir labin pradeda veikti, darbuoties savo dirvoje, o iš pašalinį taip-gi atsiranda prietarienčių blaivybės idėjai. Vietinis šv. Pranciškaus parapijos klebonas karštai užjauna blaivybę, ir ragina žmones kuoskaitlingiausiai rašyties prie Blaivybės draugijos.

Antanas K. Locius.

SHEBOYGAN, WIS.

Jau ir pas mus vasara pradžioje, jau ir pas mus atšilo. Michigano ežeras, ant kurio krantų mūsų miestas išsikėlė, suteikia mums užtektinai vėsumo ir nejaudina per daug vasaros karščio, Pasidarius šilčiau, žmonės ant sykiu visi subrazdo. Šv. Kazimiero draugystė toje pa rengė savo metinį pikniką, kuris įvyko 4 d. šio mėnesio Waldschlessen Parke. Žmonių prisidėjo, klebonija ir kapinės, — viena bėda tai mėsainės trūkumas. Skolos parapija turi nedaug, apie kokius \$2000.

Susirinkime plačiai apkalbėta apie mėginimą sudainuoti Kingstono kleboniją. Visi parapijos išreikė savo klebonui kun. J. V. Kudirkai užuojautą ir džiaugsmą iš nepasisekusio piktadarių užnamyno.

Piktadaris, Mikas Petrikonis, neprigulėjo prie parapijos ir nei vieno cento nėra davęs bažnyčios reikalams. Kingstone gyvenime vos tik apie keturius mėnesius. Taipgi kai kurių laikraščių skelbimai, buk parapijonas keisinos ant Kingstone lietuvių parapijos klebonijos, yra melagingas. Tegul platūs pasaulis žinotų, kad tai buvo darbas netekusio savokos ciciklūno.

Andrejus Vaitulionis
Susirinkimo vedėjas
Jonas Kudirkas
Raštininkas.

HARTFORD, CONN.

Mūsų miestukas neperdidelis, bet puikus. Čia labai patogų gyvenatį, ypatinai vasaros laikui.

Sulygius su kitomis kolonijomis, lietuvių Hartforde gyvena ne daugiausia, bet jų darbštumas tikrai pažymėtinas. Turime keletą katalikiškų draugijų, kurios sutartinai veidamos, padaro daug naudos netik sau, bet ir visuomenei.

Liepos 16 d. S. L. R. K. Am. 89 kuopa parengė prakalbas, kuriose atvykęs Bostono kun. F. Kemėsis aiškino apie katalikiškojo susivienijimo tvarkymąsi ir naudą iš prigulėjimo prie šios organizacijos.

Liepos 25 d. viršminėta kuopa parengė gražų pikniką "Burnside Parke".

Zvigrvalkis.

ATHOL, MASS.

Liepos 14 d. šv. Kazimiero Piln. Blaiv. 24 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą klebono, kun. Pr. Meškauskio, namuose prie South gatv. ir susirinkimą kaip pusmetinį, atsilankė beveik visi kuopos nariai, kurių yra iš viso apie 66. Svarbesni susirinkimo nutarimai buvo: išrinkimas delegato į blaivininkų seimą, kuris įvyks Minersville, Pa. apie 10—11 d. rugp.

gių Tėvyne, pasakyk Jai, kad mes Ją mylime, nes mes Kudikiais būnant, lietuviais praminti.

Norim ir mirti lietuviais vadinti. Nes garbė mums yra tokia praminimas. Garbė mums su tokia žeme susiršimas.

O kaip antspaudą šitų mūsų prizadėjimų priimk nuo mūsų šitą gėlių vainiką.

Sheboygano Mažytiai.

Po prakalbų p. Šimkus, kaip muzikas, papasakojo apie Lietuvos dainas ir tuomi vakaras užsibaigė.

Šio mėnesio 18 dieną mūsų bažnyčioje buvo didelė iškilnė. J. M. kun. vyskupas E. Kozlowski, Milwaukee Archidiecezijos Sufraganas, celebravo Pontifikališkas Mišias, o paskui dirma ojo. Sumos laike pamokslą sakė kun. A. Skripka, o po Mišių kalbėjo pats J. M. kun. Vysk. prieš d'ina oją lenkiškai, o ant užbaigimo angliškai. Jis ragino parapijonus greičiausiu laiku įsisteigti savo lietuvišką mokyklą, nes be jos nei parapija nei draugystės neturi pamato. Kaip paveiklą privedė vokiečių parapijas ir draugystes, kurios užlaikydamos savo mokyklas tvirtai stovi ir turi daug turto.

Dirmavonės Sakramentą priėmė 62 ypati.

Mūsų gerbiamam klebonui p. J. M. kun. A. Skripka ir kun. I. Albavičius iš Chicago, Ill., kun. D. Thill, kun. J. Murphy, kun. Černy, kun. I. Van Treek iš Sheboygan.

Tokios tai pas mus naujienos.

Sheboyganietis.

SHAMOKIN, PA.

Liepos 18 dieną vietinė Blaivininkų kuopa surengė pobažnytinę svetainę savo nariams ir svečiams baliuką. Mūsų klebonas pagarsino blaivininkų balių išsakyklos, tai ir žmonių prisidėmės pasilinksminimas. Ir tas neturėtų savyje nieko blogo, jei-gu viskas priderančiai būtų atlikta. Bet ar gi visada taip būna? Apie gerimą laike minėto pikniko mažai ką galin pasakyti. Buvo gerimų visokių, bet girta nemažiau nei vieno, tačiau apie šokių turis atsiliepti kitaip. Visą laiką, tik su mažu išimimu, šoko "Tango", o kad šokiškai buvo labai nemiklus, tai net biau ru buvo į juos žiūrėti. Šokis "Tango" pas prakilmsnius jau yra panika pridengtas, o daugelyje vietų net policijos uždraustas, bet sheboyganietiai dar juom džiaugiasi, tartum supratime labai toli nuo kitų būtų atsilikę. Lietuviški šokių netaičia nei vieno ir dainų negirdėjan.

Šio mėnesio 15 dieną buvo Sheboygane svečias nebuvelis. Atsilankė pas mus gerbiamas Lietuvos pasiuntinys p. St. Šimkus. Su juom atvyko ir p. B. Balutis, "Amerikos Lietuvos" redaktorius ir jiedų laikė pas mus prakalbas. Žmonių prisirinko pilnutėli svetainė, kiti net lauke turėjo stovėti. Mūsų vietinis klebonas, kun. Varnagiris, atstarydamas vakarą, perstas p. St. Šimkų, kuris ir papasakojo mums apie mūsų Tėvynės vergus; daugelis žmonių net apsisverė. Paskui rinko aukas nuo karės nukentėjusiems ir surinkta apie \$30.00. P. Balutis gražiai kalbėjo apie civilizaciją. Paskui mažą mergaitę, gražiai rūtomis pasipuošus, Sheboygano mažytį vardė intekė p. Šimkui rožų vainiką, ankojant tokiu būdu Tėvynei—Lietuvai vienatinį savo turtą: širdį ir gervus velijimus. Prie bukieto buvo prisegta popierėlė su parašu: Didelė gerbiamas Tautietis! Didelės nelaimės, vargai, ašaro Tave pas mus atvedė. Tu mums perstai būdus mūsų brangios, nors mums nežinomos, Tėvynės padėjimą. Mes trokštame Ją gėlbėti, bet mes, mažytiai, neturime turtų, tat jaukiojame J. savo širdis. Pargrįžęs ir brangos Igno Vaičiūlio svetainėje.

Pirmatinis.

BROOKLYN, N. Y.

Aniolų Karalienės Choras parengė gražų išvažiavimą į Norbiš (1) giraitę liepos 18 dieną. Visas nusisekė gerai. Choras su dainavo keletą tautiškų dainelių, prie to ir Lietuvos himną. Dainavimu gerėjosi ir kitataučiai, kurių buvo daug prisirinkę minėtame parke. Girdė lietuvių už gražų dainavimą. Aišku, kad lietuviams ne gėda pasirodyti su savo dainomis ir kitataučių tarpe.

Jeunimas padoriai žaidė linksmą leidsdamas laiką. Žaidimuose dalyvavo ir viet. kleb. kun. Romekas. Labai pagirtinas pavyzdys.

Laikė išvažiavimo nesimatę girtų, kas pas mus labai retai pasitaiko.

Kamūdis.

MELROSE PARK, ILL.

Vyčių susirinkimas.

Lietuvos Vyčių 22 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą 4 d. liepos Igno Vaičiūlio svetainėje.

Apkalbėta daug svarbių reikalų. Vyčių III Kongreso delegatai pranešė apie padarytus Kongreso nutarimus, kuriuos mūsų kuopos nariai sutiko su dideliu džiaugsmu, išreikšdami kongreso delegatams padėką už gerą pasidarbavimą. Ypatinai visus džiuginio savojo organo įsteigimas; prisidėjo, kiek galėdami, remti Vyčių laikraštį.

Toliaus nutarta parengti išvažiavimą ant tyro oro. Mauch ir Wandby darė. Pelnas nuo išvažiavimo skiriamas kuopos knygynui, kuris šiuo laiku jau turi knygų už 60 dolerių su viršum. Kuopa tarie nusiūdė ašū už paaukotas knygas draugams Kindului, K. Preikšai, A. Urbeliui, Z. Zvirbliui ir J. Griniui.

Vyčių knygynė gali gauti knygų skaitymui ir neprigulintieji prie kuopos. Taip pat čia parsiduoda maldaknygės ir kiti daiktai.

Kuopos susirinkimai laikosi pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio.

Kp. sekretorius.

BROOKLYN, N. Y.

11 d. liepos įvyko "Rūtos" klubiue narių išvažiavimas į Maple Grove Park. Buvo dainų, prakalbų ir žaidimų. Kalbėjo p. K. J. Krusinskas, ragindamas lietuvius prie vienybės.

Išvažiavime dalyvavo jaunimas ir nemažas vyresniųjų būris. Jaunieji linksmiai sau žaidė ant tyro oro, laikantis vienos kuopos, gerė visokios rūšės "sodes". Tuom tarpu vyresnieji, susėdę prie užkandžio, meliaili čiupinėjo bačketes krana. Gaila, kad mūsų tėveliai neskė savo vaikų gražaus pavyzdžio. Žmonių išvažiavime buvo daug.

F. Pavilonis.

KANSAS CITY, KANSAS.

Čia randasi apėčiai lietuviai: kiek jų yra — sunku apskčiuoti, nes gyvena išsikirstę po visas miesto dalis.

Lietuviai yra pasiturintieji ir daug iš jų turi puikius nuosavybes. Priekzastis to gali būti ta; kad Kansas valstija yra "dry country" ir del to tai nepraleidami veltui pinigų ant rudžių, gali daugiau ir sutaupti. Prieto-gi, nevartedami alkeho, jaučiasi visi sveikais ir tvirtais, ligonių nesiranda.

Vietos lietuviai, ilgai laukę dvasiško vadovo, pagalios spsilaukė jauną ir darbštų kunigų ypatoje kun. A. Tamoliūno. Čia taipogi randasi keletas iš tautėjusių lietuvių šeimynų ir jų vaikai nebekoma savo prabėgę kalbos. Viltė-gi yra, kad su Dievo pagelba ir su pradėtomis jaunuo klebono pastangomis vėkas galima bus atitaisyti. Pasitikima, kad ateityje bus šia tvirtai sudaryta lietuvių kolonija.

Darbu čia nestoka. Visi dirba. Ir naujai pribuvę lengvai suranda darbą — užsiėmimą.

Vietinis.

EASTON, PA.

Kas trukdo Eastono lietuvių veikimui...

... Ogi "cikrizm" (socialistai).

Netekęs darbo, nuvažiavau į Eastoną ir, laimingai gavęs užsiėmimą, čia apsigyvenau. Žinoma, žmogui neužtenka, kad tik valgius ir dirbus, bet reikia šitą veikti ir kitų labui.

Liepos 17 d., vakare, cinu pas savo draugas ant N. Union st., pasizmonėti. Priedamas prie stubos, matau ant "porėjų" prisidė devynios galybės jaunimo. Vieni ginėus apie Europos karę veda, kiti, nosys subėję ir popiera, skaito "Keleivį", "Laisvę" ir "Kovą" treči... na treči... iš "brangios" dienerkės traukia mielt skystinėli — alutį, rudžin vėdnamą.

Čia dar neviskas. Tai tik pradžia visų rojiškų malonumų. Vienoje "porėjų" kerteje keletas jaunų vyrųkų varo diskusijas apie "cikrizmą", iš kitos kertes girdžiasi tokios baisios

"bliuznietstvos", kad žmogus nejučiomis ausis pridengti rankomis, kad negirdėjus nežmoniškų koliojimų.

Sitaip atrodė "porčių" laimė. Nepasitenkindamas tais malonumais, einu toliau. Sutinku tūlą žmogų, K. B., girtučiukas, pasiputęs.

— Gero vakaro, sako jis man. — Labai "ačiū" už gero vakaro linkėjimus, atsakau.

Išgirdęs mano atsakymą, žmogus kaip pradės ant manęs bartis:

— Kaip tu drįsti mane taip užgauti ant "public street!" Maitydamas, kad pakliuvau į kėlę, pradėjau jo atsiprašinėti. Niekas negelbsti. Sučiupęs "plytą", pradėjo man grumtuoti.

— Ar tu čia Vyčius tverti atvažiavai! Nori suorganizuoti mūsų "cikirvių" partijai priešus, — reikia pakviesti žmogus, — gerai, aš tave užmėsiu, aš tave... Ir kas man likosi daryti? Nenorėdamas su girtu žmogumi ginčytis, ištračiau iš kešenės penkdolerinę ir kviečiu jį ant "ugadų".

— Mielas drauge, sakau, eiva išsigerti.

Išmetė ir rankų baisyjį kovos rankį ir, paėmęs iš mano pinigų, maloniai sutinka eiti į taikos kongreso būta.

Beieinant ant "ugadų", užkliausiu savo naujo prietelio, kokių jis yra pažintų.

— Socialistas, pasididžioldamas atako, vietinės socialistų kuopos narys. Paskiau man aiškina, kad jam patys "načalnikai" prisakę, jei jis sutiks kur Lietuvos Vyčių organizacijos nari, kad jį tinkamai pavaistintų.

Matai, ikišiol Eastone nebuvo jokio iš katalikų pusės veikimo ir "cikirvikai" darė, kas jiems tik patiko, išnaudodami vietinius lietuvius. Man atvažiavus į Eastoną, pradėjo jaunimas žingeidauti Vyčių organizaciją ir, tiktuos, neužilgo čia susidarys Vyčių kuopa iš puikaus jaunimo būrelis.

Tai gal dabar aišku, kas trukdo Eastono jaunimui veikti. Socialistai arba, geriau pasakius "cikirvikai", kurie labai jau nenorėdžia Lietuvos Vyčių.

Mano nuomone socialistai daro didelę klaidą, pasipriešindami Vyčių veikimui. Padėkim, sušitvertę Eastone Vyčių kuopa tuojaus ir socialistams priglobtų, aiškinant jiems socializmo istoriją ir Markso bei Bebelio raštus. Ir daug geriau išaiškintų, negu Bagotius su Michelsonu. Dangiaus proto ingyuzpuldinėtų žmonių su plytomis.

Vyčiai ir Vyčiai turime pasidarbuoti tarp Eastono jaunimo ir greitai laiku čia sutverti Lietuvos Vyčių kuopą.

Skauskicicis.

ves iš Shenandoah, Pa., dabartinis Aniolų Karalienės parapijos iš Brooklyn, N. Y. vargonininkas p. Jonas Rakietis. Dėka p. Rakiečio gabumui ir sumanymui, per vieną repeticiją, choras išmoko sudainuoti dainelę "Paukšteliai Mielai". P. Rakietis savo gerai išlavintu balsu ir prielankumu gerą įspūdį padarė ant "Lyros" choro narių.

"Lyros" choras be mokymosi dainų rengs, teatrus. Pirmutinį teatrą žada surengti rudeniop.

Dalyvaujant visiems choro nariams, tapo nutarta, įvairius "Lyros" choro nutarimus skelbti "Vienybei Lietuvinkų" ir "Drauge".

Varde "Lyros" choro, R. Kručas.

WORCESTER, MASS.

Worcesterio Blaivininkų 25 kuopa liepos 20 dieną laikė susirinkimą, ant kurio išrinko delegatus į Blaivininkų 5 seimą. Minersville, Pa. Delegatai išrinkti: kun. J. J. Jakatius, Antanas Žiginskis, Jonas Bakšis, Ona Lelerckaitė ir Ona Aniolauskaitė. Beto kuopa nutarė inešti per savo delegatus į būsimąjį Blaivininkų Seimą, kad blaivininkai mokėtų mėnesinių po 10 c. ir tie kurie nemokės, negalės būti renkami į komisijas, nei atstovauti blaivininkams seimuose; sutrumpinti Blaivininkų organizacijos vardą, ant blankų, S. L. R. K. P. B. A. būtų rašoma L. B. S.; steigti savo organą, be kurio blaivininkams labai sunku, tiesiog negalima, apsieiti.

Prie kuopos prisirašė 4 nauji nariai.

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčia, kun. J. J. Jakaičiui pasirūpinus, pradėta toliau tiesti.

Šv. Kazim. par. Blaivininkas.

BROOKLYN, N. Y.

Subatoje, liepos 24 d., apsilankė Brooklyne kun. F. Kemėšis. Aniolų parapijoje laikė prakalbą, plačiai aiškindamas apie L. D. S. Po prakalbų gerb. kalbėtojas surinko naujam darbininkų laikraščiui paskolos \$200 dolerių. Viena ypata net visą šimtą pavėdė darbinikiško laikraščio įsteigimui. Brooklyn darbininkai labai prijauna naujam sumanymui ir žada jį remti kiek išgalėdami.

Kauniskis.

Chicagoje.

DIDŽIOJI CHICAGOS NALAIMĖ.

Pereitoj subatoj, Liepos 24 d., viena iš didžiųjų Chicago dirbtuvių, Western Electric Co., savo darbininkams rengė išvažiavimą. Toj dirbtuvėj gauna sau darbą apie 10 tūkstančių žmonių. Pridėjus dar pašalinius žmones, norėjusius dalyvauti tame išvažiavime, susidarė milžiniška žmonių minia, ieškanti pasilinksminių. Tvirtinama, kad kompanijai spyrusi savo darbininkus imti dalyvumą ir važiuoti į Michigan City, kur tikėtasi gražiai ir linksmai praleisti tą dieną. Sakoma, kad iš anksto nupirktų bilietų skaičius siekė 7 tūkstančių. Kad tokį didelį žmonių skaičių nuvežus į paskirtą vietą kompanijos buvo nusamdyta 5 dideli laivai.

Nuo pat subatos ryto minios linksmy ekskursantų juokaudami sukinėjosi, grūdosi, kad tik patektus ant laivo. Važiavo visokių: žmonių su šeimynomis, su vaikais, bet užvis daugiausia jaunimo. Ant pirmutinio išplaukiančio laivo "Eastland" žmonių kimšte prisikimšo. Galop inspektoriai nusprendė, kad negalima daugiau beleisti ir įsakė važiuoti. Užgrojo orkestra, kuriai atsiliepė muzika nuo kitų laivų; važiuojantieji linksmai mojo rankomis likusiems ant kranto ir ant kitų laivų. Laivas pamažu sujudėjo, kad plaukti. Bet kas čia: laivas pradėjo siubuoti, svirti į vieną pusę. Nieko blogo nemąstanti keliauninkai po seno juokavo, muzikantai vos benusėdėdami putė savo instrumentus. Staiga viskas pasikeitė. Laivo siubutuota neuždyko: umai atsigulė ant šono, nušluodamas, nublokšdamas į purviną kanalą vandenį kelius tūkstančius žmonių.

Baisi scena įvyko po tūkstančių akimis.

Sumišusi nutylo muzika. Pakilo kliksmas tūkstančių vandenyje stengiančiųsių išsigelbėti, kliksmas kitų tūkstančių stovinčių ant kranto ir nežinančiųjų kaip prigriebti skęstantiems. Daug žmonių bežiūrėdami baisyos scenos alpo, kiti, dagi nei plaukti ne-

mokantieji, šoko vandenin, kad gelbėjus, nes širdis negalėjo išlaikyti baisyų reginių. Aukų skaičius pasidaugino. Nuo kranto, nuo kitų laivų žmonės mėtė kas tik ką pagavę, kad vandeninyje besimurkdantieji galėtų nusitverti. Bet tas mažai kuo gelbėjo. Žmonių vandeninyje buvo tiršta, tad vienas kitą murkdė, vienas kitą vilko ant dugno. Daug negavo nei progos į paviršių iškilti, nes visas paviršius buvo žmonių nusėtas. Kurie buvo ant laivo viršaus šiaip be taip dar galėjo gelbėtis, bet buvusieji laivo viduryje nebeturėjo progos išsigelbėti. Taip ir nuskendo vandeniui į vidų įsiveržus. Pribuvusieji pagelbon laiveliai gelbėjo kiek galėjo. Atlėkusieji gaisrininkai, policija grabistė leizgius ir negyvus iš kanalo, kirta laivo šonus. Bet kol tą viską padarė, dauguma jau buvo prigėrę.

Sako, ant laivo buvo per daug žmonių.

Laivas "Eastland" buvo registruotas laivas, kuris galėjo vežti 2,500 žmonių. Kaip vėlesni tyrinėjimai parodo, jo negalėta pavežti nė tiek. Per valdžios nusileidimą laivų kompanija išreikalavus, kad ant "Eastland" būtų galima vežti pusterčio tūkstančio, nors išsyk valdžia buvo reikalavusi, kad ant jo teimty tik pusantro tūkstančio pasažierių. Bet nelaimės dienoje keliauninkų prisigrūdavo dar daugiau. Tvirtinama, kad 3 tūkstančiai. O kadangi laivo apačioje nebūta užtekinai svaros, žmonėms gi susikimšus ant viršaus, laivas negalėjo ant vandens tiesiai užsilaikyti. Sykį pasviręs jis turėjo virsti. Delei visos tos nelaimės priežasčių dabar eina tyrinėjimai, daug intariamųjų kaltininkų areštuojama. Sumtas to laivo kapitonas, pasažierius čekiauvusieji inspektoriai, laivo kompanieriai ir daugelis kitų, ant ko tik krito nužiūrėjimas. Iš valdžios pusės įsakyta nuodugnai ištirti tą visą nelaimę ir kaltininkus atstria nubausti.

Lietuvių žuvo nedaug.

Sulyg paskutinųjų apskaitavimų, žuvusiųjų "East-

land" nelaimėje skaičius siekia suvirš 1,200 asmenų. Tarpe žuvusiųjų dauguma merginų, moterų, vaikų, nelaimėje nepajėgusių gelbėtis. Iš tautų atžvilgio, sulig paduotojo žuvusiųjų sąrašo benebus daugiausia lenkų, čekų, arių. Nors lietuvių toje ekskursijoje dalyvauti rengėsi ir nemažas skaitlis, bet žuvusiųjų skaičius sieks kokį 20-30 asmenų.

Daugumą lietuvių nuo nelaimės apsaugojo gal išsiskendęs pasivėlavimas. Taip vienam vaikiniui J. reikėjo laukti gatvės pavaros apie pusę valandos. Kitam vaikiniui J. M. tą rytą ypač nesisekė, tai kaklaraiščio negalėjo rasti, tai kitų dalykų truko, o iš namų su draugu išvažiavęs, užmiršo tikieta. Kol sugrįžo, pasiėmė tikieta buvo jau vėlu. Taigi ir išliko nuo nelaimės su laukis draugu. Dauguma lietuvių ir be panašių nuotikių pasivėlavo ant pirmojo laivo ir tapo apsaugoti nuo nelaimės. Tarp žuvusiųjų lietuvių yra viena Vyte, 14 kp. narė ir raštininkė. Plačiau apie žuvusiąją Vyte pranešta jaunimo skyriuje.

Nevisi nuskendę ištraukti.

Galutinas nuskendusį skaičius nėra žinomas, nes apskaitliuojama, kad keli šimtai tebėra prisilgti apsvirtusio laivo arba bėgančio vandens tolyn nunešti. Policija užtiesė žemiau upės tinklus, kad bėgdamas vanduo nuskendusių nenuneštų. Pranešama, kad nemažai lavonų tuo būdu išgraižyta. Dabartiniu laiku tebežiūrinėjama po upę kanalais ir ieškoma negyvių. Po ra narų betraukdami iš vandens lavonus taip sugadino dirksnius, kad vos iš proto neišėjo — taip baisi skenduolių išvaizda. Netik lavonai pamėlynavę, pajudiję, bet turi baisyų žaidų. Jas gavo laivo rakandams, prietaisams krintant, kada laivas pasikreipė, arba patys susižeidė žemyn puolant.

Nelaimingiems rodoma didelė užuojauta.

Po nelaimės daug vyrų apauda savo pačių, vaikų, moterų vyrų, brolių seserų, draugas draugo — vienu žodžiu daug tūkstančių neteko mylimų asmenų, kurie sutiko taip baisyti mirtį. Užjausdamas nuliūdusiems ir pagerbi-

mui nekaltai žuvusių, visas Chicagos miestas rodo savo sąjaušmą. Buvo proponuojama per dvi dieni uždaryti visas krautuves, teatrus ir kitas viešas vietas. Bet kadangi dauguma teatrų sutiko dienos pelną paaukoti nelaimės paliestiems, teatrai neuždaryta. Po to dalykas nukreipta kiton pusėn — pradėta rinkti aukas nelaimingoms šeimynoms. Western Electric kompanija aukojo 100,000 dol., įvairūs laikraščiai davė nuo 500 iki 5,000 dol., visokios bizneses įstaigos taip pat aukojo tūkstančiais; nenusileidžia nei pavieni asmenys. Manoma greitai laiku aukų surinkti daugiau pusės milijono dolerių. Apskaitliuojama, kad įvairios apdraudos kompanijos išmokės apie 500,000 dol.

Trumpai sakant, visi stengiasi kuom galint išreikšti savo užuojautą nelaimingiems.

LABDARYBĖS PADĖKA.

13 d. birželio Labdaringosios Sąjungos visuotiname susirinkime delegatai kalbėjo apie rengiamąjį pikniką ir nutarė kreiptis pas lietuvių biznesierius su rinkimu aukų. Netapsivilta! Aukų surinkta apšėiai. Aukos buvo renkamos sekančiose parapijose: 1 kuopos šv. Kryžiaus par., 2 kuopos šv. Jurgio par., 3 kuopos šv. Antano par., (Cicero, Ill.), 4 kuopos Dievo Apveizdos par., 5 kuopos šv. Jurgio par. Augščiau minėtų parapijų lietuviams biznesieriams, kurie aukojo valgomus daiktus, ar tam panašiai, Labdaringoji Sąjunga tariama nuoširdų ačiū. Tikimasi, jog ir ateityje lietuvių biznesieriai, taip pat ir pavieniai žmonės rems Labdarybės darbą ir šelpas pavargėlius našlaičius.

Kadangi minėtas piknikas buvo rengiamas su išlaimėjimu 5 tonų anglių, tad juos aukojo senkančios ypatos: p. St. Marcinkevičiaus aukojo 2 tonų anglių; p. P. Mažeikis, p. Dargis ir p. K. Varanavičienė — po vieną toną.

Pas Tananevičiaus aukojo savo dienraščio "Kataliko" pusė puslapio du karus paskelbimui rengiamojo pikniko. Taip pat "Draugas" pagarsino minėtą pikniką re'tui.

Tai po-gi visiems tiems nariams, kurie darbavosi prie rinkimo aukų, kuopoms už prisidėjimą surengime pikniko ir abelnai tiems, kurie pasidar-

bavo Labdaringosios Sąjungos piknike vardu Labd. Sąjungos tariame nuoširdų ačiū.

Centro prezidentas

P. A. Mažeiko,

Centro raštininkas

A. S. Prečimauškas.

P.S. Prie progos pranešame, jog Labd. Są-ga jau užpirkto 10 akrų žemės prie šv. Kazimiero Vienuolyno; kainuoja \$18,000.00. Tikimasi, jog Chicagos ir jos apilinkės lietuviai pagelbės Labd. Sąjungos darbui ir rems kiek galint dasiekti užbriežtą tikslą — sušelpiti pavargėlius našlaičius.

ROSELAND, ILL.

Liepos 25 d. 4 val. po pietų, Lietuvos Vyčių 8 kuopa parengė gegužinę arba pasilinksminimą ant tyro oro Visų Šventų parapijos darže, Roseland, Ill. Išvažiavimo programos buvo gana marga. Jaunimas sujęs į daržą žaidė lietuviškus žaislus, dainavo gražias daineles. Vyčių kuopos nariai neužmiršo ir apie užkandį. Viskas išėjo kuogeriausiu. Vienu žodžiu vytiškai!

Visų Šventų parapijos Lietuvos Vyčių 8 kuopa auga kaip ant mielių. Ir nėra ko stebėtis! Turint tokius darbščius jaunimo veikėjus, kaip p. A. Pocius, vietinis vargonininkas, prie to gabus muzikas ir p. lę St. Kačinskaitė galima tikėtis labai puikių pasekmių. Nemažai randasi ir daugiau veiklių darbininkų Vyčių tarpe. Būtų pageidaujama, kad visur atsirastų tokių Vyčių gabių darbininkų, tai tada Vyčių organizacija trumpu laiku pasiektų 10,000 narių skaičius ir "sūbytių" visas kitas Amerikos lietuviškas draugijas.

Prijaučia mūsų Vyčiams ir žmonės. Kad ir šiame pasilinksminime, publikos prisirinko daug ir visi buvo patenkinti Vyčių gabių surengta pramoga. Netikėtai pakliuvęs į šį Vyčių pasilinksminimą jaunimas ingaunas daug nepaprastų įspūdžių. Sužavėjo mane žaidimai, dainos, sukelė mano širdyje tėvynės meilę, priminė Lietuvą.

Patarčiau ir kitiems, kurie norėtų pasigerėti mūsų jaunimo gyvumu ir padorumu, lankyti Vyčių rengiamus vakarėlius ir prisidėti prie jų darbu ir veikimu.

Vyčių draugija, tai jaunomėnės draugija, į kurią spiečiasi visi prakilnūs jaunikačiai ir mergaitės. Jų tikslas augštas, gražus ir naudingas — sužadinti Amerikos jaunimą prie veikimo, pakelti jų dvasią. Vyčiai galės ištraukti iš amerikizmo bangų didelį dalį mūsų ištautėjusio jaunimo. Tas jaunimas kuris dirba tautai ir Bažnyčiai vertas paramos ir pagyrimo.

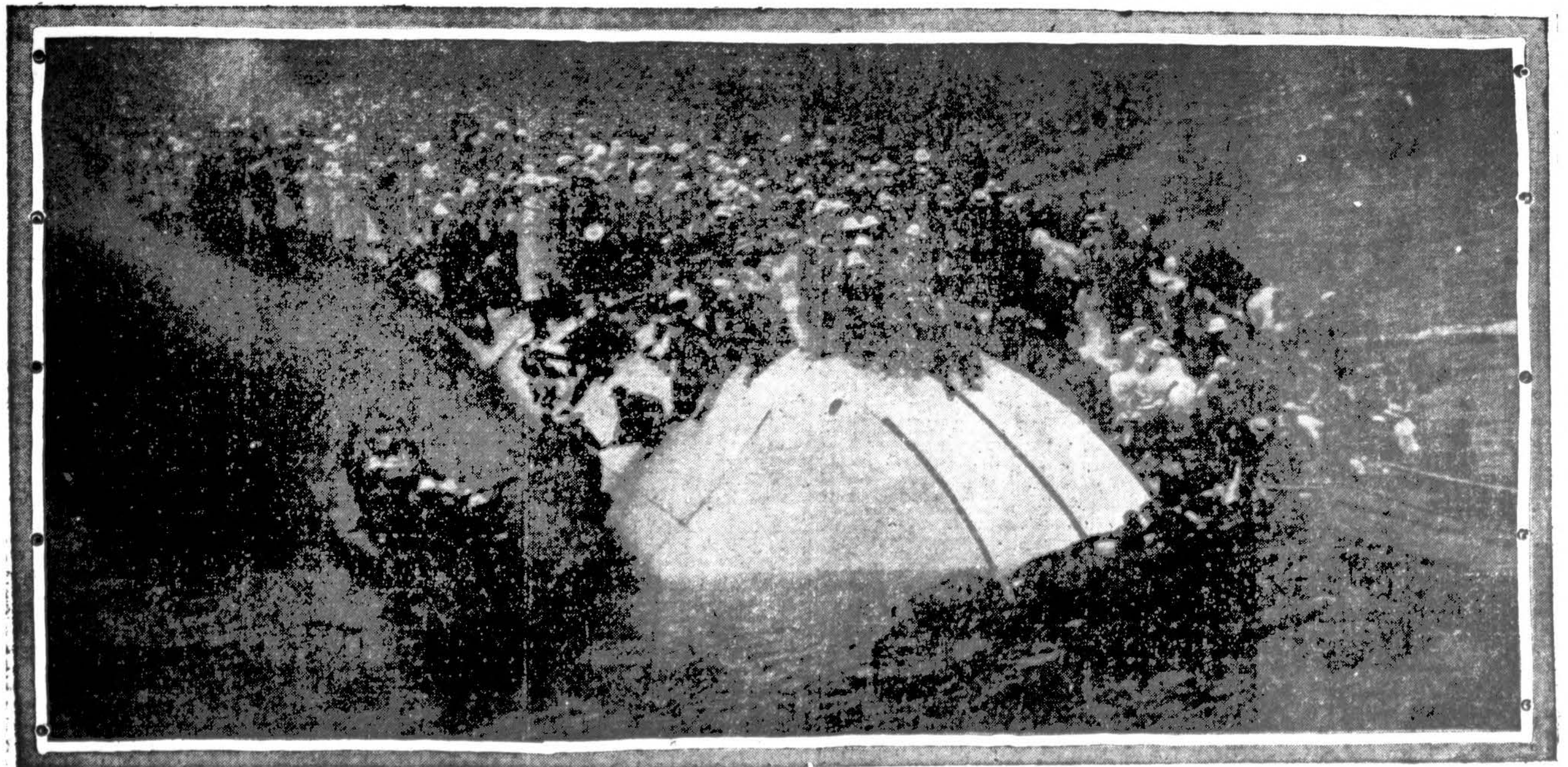
Ten buvęs.

MASPEETH, N. Y.

Mūs mieste jau nuo seno laikoma yra apsigyvenęs pusėtinai skaitlius Lietuvių, kurie apart parapijos turi dvi pašalpini draugijai ir ūkėjų klubą. Kadangi nei viena iš minėtų draugijų neužsiėmė platinimu dailės tarpe jaunomėnės, (išskiriant tik ūkėjų klubą, kuris pastaraisiais metais be paprastų "balių" parengė du scenos veikalėlius), per tai didžioji dalis, kaip vaikinių taip ir merginų, yra įpratę lankyties ant "šokių", tokiose įstaigose, kaip salinė svetainės.

Laikui bėgant, iš vietinių ir iš kitur atvyksuių vientaučių atsirado tokių, kurie netik patys nelankė tokių vietų, bet, prie progos, ir kitus pradėjo nuo to atkalbinėti ir traukti prie savęs. Tą darbą paskubino, neseniai atvykęs iš Shenandoah, Pa., p. Jonas Butėnas, teatrų mylėtojas ir dainininkas. P. J. Mutėnui pasidarbus, tapo sutvertas choras į kurį jau prisirašė apie 25 ypotos, abiejų lyčių.

Pagal didžiūmos narių nusprendimo, choras tapo užvadinamas "Lyros" choru. Kadangi didžioji dalis "Lyros" choro narių susideda iš išsilavinusių dainininkų ir dainininkių, tai galima tikėtis, kad choras turės gerą pasisekimą. Dirigentu "Lyros" choro yra neseniai atvaži-

SIS PAVEIKSLAS PARODO SCENĄ LAIVUI 'EASTLAND' APVIRTUS. MINIOS ŽMONIŲ APGULĖ LAIVĄ, ANT KURIO VARGAIS NEGALAIŠ DASIGAVO BESIGELBĖDAMI.

Redakcijos Pastabos.

KAIP ATSINĖSAMA PRIE NAUJOS DARBININKŲ ORGANIZACIJOS.

Kiekvienas naujai iškilantis judėjimas, nors būtų idealiausias, susilaukia visako. Vieni pritaria, džiaugiasi, prieglobsti, kiti gi pasistato to judėjimo priešais, treči vėl šaltai ranka moja.

To pat susilaukia ir Lietuvių Darbininkų Sąjunga. Kada lietuviai katalikai darbininkai tą organizaciją sutinka su džiaugsmu, tuo tarpu randasi ir tokių, kurie stoja atviron su ja kovon, nepasikūpija nupeikimų, pajuokos. Ir tai daro ne kas kitas, kaip tik tie, kuriems kataliko vardas nėra mielas, kurie žmogaus sielą ir jos reikalus norėtų matyti paskutinėje vietoje. O kad prie tos rūšies priklauso mūsų šiosios socialistai ir laisvieji tautininkai, tad jie ir stojo priešais L. D. S. su savo spauda. Taip „Naujienos“, mėgstamos kaip socialistišką, taip ir pirmeivišką raugą, paleido savo plačią burną. Jos netik ką prie L. Darbininkų Sąjungos pajuto didelę neapykantą, bet, mandagiausiu būdu ją iškoliojus, nenori pripažinti L. D. S. darbininkų organizacijos vardo, tuo labiau pavydima vardo tos organizacijos organui „Darbininkui“.

„Naujienoms“ ir abelnei socialistams geras pamokslas iš to katalikų darbininkų susikatinimo organizuoti. Nuolatini katalikų niekinimas, burnojimas prieš Bažnyčią ir Dievą padarė tai, kad katalikai darbininkai pradėjo risti, organizuoti. Kaip socializmo pasekėjai rišasi, taip su Kristumi ir Jo Bažnyčia gyvenantieji gali ir privalo su-eiti vienybės savyse draugijoje, sąjungose. Tik su tuo skirtumu, kad socialistai iš savo tarpo prašalina sielos reikalus, o katalikai darbininkai juos stato žymion vieton. Apsirinkdami nesimainant Kristaus mokslą už vadą, katalikai darbininkai padaro kur kas išmintingiau negu socialistai, pamatuose turintieji kas metai besikeičiantį socializmo mokslą. Ant galo, kaip gyvenimas daug sykių parodė, socializmo išpažintojai visupirma yra socialistais, o ne darbininkų užtarėjais. Ir nemaža atsitikimų liudija, kad daugeliui nielas netiek patsai socializmas, kiek prie jo priekertieji pridėkai (laisvosios meilės principai, kova netiek su kapitalistais, kiek prieš tikėjimą aplamai, o dvasiškąjį ypačiai ir t. p.). Delei paties socializmo teorijų trukumų ir tų prie socializmo pridėkų, tikintieji darbininkai joki būdu negali ir nenori prisidėti prie socialistų. Rustauti ir kolio-tis del to, kad tikintieji darbininkai organizuojasi, „Naujienoms“, jei jos norėtų būti tikrai darbininkišką laikraščiu, neprivalo. Kovojant prieš tikintųjų darbininkų organizacijas, tuo pačiu „Naujienos“ ar kiti neva darbininkų laikraščiai atsisotja priešais ne ko kito, kaip tik prieš darbininkus ir jų organizacijas. Toks pasistatymas pačių „Naujienų“ sveikatai daug kuo kenkia ir auksiausia parodo tolerancijos trukumą. Rodosi, „Naujienos“ ir kiti turėtų džiaugtis, kad darbininkai organizuojasi, bet nesikolioti.

Laisviesiems tautininkams, kaip ir socialistams, naujoji lietuvių darbininkų or-

ganizacija vien jau to delei nemeli, kad ji yra katalikiška, yra po globa šv. Juozapo. Savo spėjimuose jie taip toli nueina, kad intaria, būk L. D. S. tvėriama ne koku kitu tikslu, kaip tik kovai su „socialistais ir bedieviais. Nuoseklumo čia rasti nepajėgiame. L. D. Sąjungos uždavinys parodo jos konstituciją, o iš dalies nušviečia šiam „Draugo“ numeryje straipsnis apie tą organizaciją. Gi nieku nesiremiantieji spėjimai yra be vertės. Šv. Juozapo globa katalikų darbininkų nuo jų organizacijos nenubaidys: šventoj globa yra kur kas saugesnė negu beprincipiškų laisvamių tautininkų arba socialistų vadų globojimas. Iš tos kėrtės sąjungos atakavimas yra bereikšmiu. Tą parodo L. D. S. augimas, entuzijazmas kuopoms besivertiant. Ir kada sąjunga išaugs į milžinišką organizaciją, tuomet turės ir patys laisvami-niai su socialistais prisipažinti, kad jie savo nevykusiomis atakomis nei kiek nepakenkė, bet greičiau priglobė.

PASIRŪPINKIME PRAPLĖSTI T. F. VEIKIMĄ.

Šiame „Draugo“ num. talpiname Tautos Fondo seimo protokolą sykiu ir seimo priimtą konstituciją. Dauge-lyje kolonijų įvairios drangi-jos ir pavieni asmenys rinko aukas Tautos Fondan be ofi-cialio Tautos Fondo skyriaus

ganizacija vien jau to delei nemeli, kad ji yra katalikiška, yra po globa šv. Juozapo. Savo spėjimuose jie taip toli nueina, kad intaria, būk L. D. S. tvėriama ne koku kitu tikslu, kaip tik kovai su „socialistais ir bedieviais. Nuoseklumo čia rasti nepajėgiame. L. D. Sąjungos uždavinys parodo jos konstituciją, o iš dalies nušviečia šiam „Draugo“ numeryje straipsnis apie tą organizaciją. Gi nieku nesiremiantieji spėjimai yra be vertės. Šv. Juozapo globa katalikų darbininkų nuo jų organizacijos nenubaidys: šventoj globa yra kur kas saugesnė negu beprincipiškų laisvamių tautininkų arba socialistų vadų globojimas. Iš tos kėrtės sąjungos atakavimas yra bereikšmiu. Tą parodo L. D. S. augimas, entuzijazmas kuopoms besivertiant. Ir kada sąjunga išaugs į milžinišką organizaciją, tuomet turės ir patys laisvami-niai su socialistais prisipažinti, kad jie savo nevykusiomis atakomis nei kiek nepakenkė, bet greičiau priglobė.

Kaž kodėl pas mus išsiauklėjo nepagirtina pessimizmo dvasia. Pasižvalgyt mūsų koks veikėjas po kitataučių pasvietį, prisižiūrės kitų tautų įstaigoms ir prapliks raudomis: „žiūrėkite, kaip pas kitus viskas pakile, kaip ten viskas gražu, tuo tarpu pas mus nieko nėra, o kas randasi, tai netikusio, mažo; esame atsilikę, į padugnes nustumti“. Tokių raudų skersai išilgai. Ir vien todėl, kad nemokame save gerbti, save pažinti. Raudame, save peikiame, bereikalo žeminame ir tuo dalyku stovio ne kiek nepageriname. Turime kuo pasidžiaugti ir net pasididžiuoti, tik pessimizmo bangos užliuliuoti to nebeuorime daryti.

Kalbant apie mūsų apšvietos įstaigas, mūsų spanda ir veikėjai ar tai bijodamies, gėdijamies ko, dažniausia gi tyčia užtyli apie mūsų seseris kazimierietes ir jų parapijines mokyklas. Ir jei tie raudantieji pessimizmo atstovai bešališkais akimis žvilgtelėtų į tas mokyklas, tikrai juodas pessimizmas neberastų juose tiek vietos, nes šale jo įleistų diegą ir optimizmas, šviesesnės, blaivesnės mintys. Prisipažinkime, kad tų mokyklų, kaip ir visa ko patobulinimui, galima surasti vietą, kad tų mokyklų nedaug, mažai, bet ne vien gi tik blogumų ir trukumų skaitliuoti! Reikia pasižiūrėti ką turime, pasigerėti kuomi galima. O pasigerėti kuom, daug ko gero išskaitliuoti tikrai galime ir privalome. Juk tos mokyklos, kaip ir pačių kazimieriečių vienuolynas, jų akademija, yra mums brangios; ant tų kazimieriečių mokyklų bent katalikų kraunama šviesesnės ateities dalis, mūsų viltis.

Nenorėdams inžangą daryti perilga, eisiu prie dalyko, kurį turėjau omenėje tame rašinyje apkalbėti. Norėjosi nors aplamuose bruožuose pakalbėti apie vieną iš mokyklų, apie kurią kalbant, bus apkalbėta taip-pat ir kitos kazimieriečių seserų vedamos parapijines mokyklas. Apsirinkau sau už pavyzdį Visų Šventų parapijos mokyklą, Rosešande (Chi-

steigimė. Pagirtinas ir gražus tai darbas, bet del nuo-seklesnio veikimo ir geresnės tvarkos dar geriau būtų, kad tose vietose įsisteigtų T. F. skyriai. Kaip tuos skyrius steigti ir kaip tvarkyti — aiškiai nurodo konstitucija. Tautos Fondas, turintis plačią išmėtytus skyrius geriau sutvarkys aukų rinkimą ir pasėkmes iš to bus daug žymesnės.

Dabartinio laiku, p. S. Šimkui lankantis po įvairias lietuvių apgyventas vietas, steigti T. F. skyrius ytin svarbu. Toks susitvėres skyrius galėtų gerb. Lietuvių Draugijos atstovui surengti prakalbas ir toliaus vartoti nukentėjusiems nuo karės aukų rinkimo darbą.

STEIGKIME INFORMACIJOS BIŪRO SKYRIUS.

Nuo praėitų metų Lietuvių Politikojo Seimo Chicagoje gyvuojantis Informacijos Biūro skyrius, nors prie savo veikimo, parodė, kad informuoti amerikiečių spaudą apie Lietuvą apsimoka. Kiek laiko atgal tojo skyriaus iš-žymesniams amerikiečiams ir jų laikraščiams tapo išsiuntinėta dvi knygti „A Sketch of the Lithuanian Nation“ ir „Lithuania and the Autonomy of Poland“. Pasekmės tojo darbo jau pradeda rodytis. Dauguma amerikiečių laikraščių, vieni trumpiau kiti plačiau, pažymėjo tiedvi knygti. Bet užvis prie tolimesnio darbo paskatinti privalo „Literary Digest“ (už 24 liepos) tilpusis straipsnis apie Lietuvą. Ten netik cituojama p.

J. Gabrio straipsnis „Lithuania and the Autonomy of Poland“ (tilpusis „British Review“ už vasario mėn.), bet taipgi talpinama istoriškai-etnografiškas Lietuvos žemlapis. „Literary Digest“ yra vienu iš rimtųjų amerikiečių savaitraščių ir turi apie 1 milijoną skaitytojų. Taigi tikrai apie Lietuvą ir jos reikalus supratimą galės įgyti antsyk milijonas to laikraščio skaitytojų. Tas ir turėtų skatinti mus prie tolimesnio veikimo ir rėmimo Informacijos Biūro, nes jo svarba tėvynę mylinčioms lietuviams yra aiški. Netrukus tas Liet. Informacijos Biūro skyrius Amerikoje ketina išsiuntinėti tokiu pat būdu tojo biūro leidžiamą anglų kalboje laikraštį „Pro Lithuania“.

Kaip Informacijos Biūro veikimą praplatus, apie tai plačiai kalba p. J. Gabrys, savo straipsnyje tilpusiam „Kataliko“ 171 (295) num. už 22 d. liepos, š. m. Tame straipsnyje p. J. Gabrys ragina lietuvių kiekvienam didesniame pasaulio centre steigti skyrius ir sutartinai su Centru Paryžyje vartoti svetimačių informavimo apie Lietuvą darbą. Patarimas sveikas ir jo vertę paklausyti. Taip Informacijos Biūro skyrius Chicagoje jau rūpinasi geriau susiorganizuoti ir intensyviau veikti. Rytose apie Informacijos Biūro skyrių steigimą kol kas nieko nesigirdi. O laikas ir labai laikas būtų apie tai pasirūpinti. Snausdami ir dalykus atidėiodami nieko neatsieksime. Apšviestiesnieji ir reikalą su-prantantieji lietuviai turėtų subrusti ir parodyti, kad netik jie yra gyvi, bet taip-pat ir Lietuva.

1) Tikroji darbininkų organizacija pirmoje vietoje ir turės rūpintis pačių sąvės iš-anklėjimu, kad tinkamai prisiruošų ir gyvenimo kovą. Reikės daug darbo padėti ir proto lavinimui, žinių-mokslu teikimui, ir valios auklėjimui. Niekas taip nepakelia, neistobulina žmogaus dvasios ir būdo, kaip tikėjimas į Dievą, į amžiną su Juo vienybę po-mirties. Taigi ir „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ nariai turės giliau savo tikėjimą patikinti ir geriau sutvarkyti savo santykius su Dievu ir Jo dirbtuvėse, geresni būtai, dra-

Mūsų Dirva.

L. D. S. UZDAVINIAI.

Daug yra priežasčių skurdus darbininkų padėjimo. Vienos iš tų priežasčių glūdi pačiuose darbininkuose, kitos paeina nuo kitų žmonių ir aplinkybių. Kažin kas tenai yra pasakęs, jog didžiausias darbininko skriaudikas ir išnaudotojas sėdi jame pačiame. Ir ištikrųjų. Jeigu darbininkai geriau suprastų net ir savo luomo padėjimą, vertę ir reikalus, jeigu jie apskritai daugiau žinotų, mokėtų ir suprastų, jei būtų augštos doros, tvirtos valios, jei norėtų ir mokėtų laikyties vienybės, — tuomet darbininkų klausimas jau beveik būtų išspręstas; jų neįveiktų kapitalistai, neįulpsų salūnininkai. Užtai nėra tikras darbininko prietelius tasai, kurs jam kalba tik apie kitus skriaudikus ir išnaudotojus, liepdamas jų nekęsti, o apie priešą vidujį, apie darbininko tamsumą, valios silpnumą, blogus palinkimus nekuomet nei neužsimena. To-kie tik pataikauja darbininkų silpnumams ir juos savo tikslams išnaudoja.

1) Tikroji darbininkų organizacija pirmoje vietoje ir turės rūpintis pačių sąvės iš-anklėjimu, kad tinkamai prisiruošų ir gyvenimo kovą. Reikės daug darbo padėti ir proto lavinimui, žinių-mokslu teikimui, ir valios auklėjimui. Niekas taip nepakelia, neistobulina žmogaus dvasios ir būdo, kaip tikėjimas į Dievą, į amžiną su Juo vienybę po-mirties. Taigi ir „Lietuvių Darbininkų Sąjungos“ nariai turės giliau savo tikėjimą patikinti ir geriau sutvarkyti savo santykius su Dievu ir Jo dirbtuvėse, geresni būtai, dra-

Bažnyčia. Katalikai darbininkai nesek netikrais ir žemais obalsiais, kad pirmon vieton reikia statyti materiališką (kūno, turto) reikalą. Atsimindami, kad dvasia turi vadovauti kūnui, o ne atžagari, jie dvasios reikalus (taigi ir tikybos, ir doros) visuomet pirmon vieton statys. Čia prie to tikybos ir doros auklėjimo prisidės ir apskritai švietimo darbas: įvairios mokyklos, kursai, knygynėliai, susirinkimai, laikraščiai, naujingi, lavinantieji vakarai — pasilinksminimai ir tt.

2) Pakilus lietuvių darbininkų apšvietimui, lengviaus jiem bus patapti naudingais ir pilnateisiais šio krašto piliečiais. Del daugelio mūsų brolių tamsumo, girtavimo ir pavirkinimo, lietuviai Amerikoje tapo priskaityti prie nepageidaujamųjų ateivių skaičiaus. Šviesūs, dori ir darbštūs lietuviai darbininkai su laiku galės atitaisyti tą negerą lietuvių vardą. Pramokę anglų kalbos, išmokę amatų, geresnių darbų, pažinę šio krašto papročius iš įstatymus, — lietuviai darbininkai lengvai galės patapti šio krašto piliečiais (bent tie, kurie mano čia ilgą laiką gyventi); jie dalyvaus politikoje, pakils gero-vėje ir tokiu būdu ingys sau daugiau pagarbos iš pusės kitataučių ir daugiau reikšmės ir intekmės visuomenės gyvenime ir politikoje.

3) Lietuvių Darbininkų Sąjungai labai rūpės ir materiališka darbininkų gerovė: didesni uždabiai, sutrumpinturės giliau savo tikėjimą patikinti ir geriau sutvarkyti savo santykius su Dievu ir Jo dirbtuvėse, geresni būtai, dra-

būčiai, maistas ir tt., ir tt. Prie to visa darbininkai prieis ne su dinamitu (kaip I. W. W.), ne per privatinės nuosavybės panaikinimą (kaip to nori social-demokratija), bet keliu rimto, nors ilgo darbo. Tas darbas bus trejopas rūšies: a) reikės parūpinti tinkamus darbininkams įstatymus, parūpinančius geresnes darbo sąlygas, aprūpinančius darbininkų ateitį, darancius juos pelno dalininkais ir tt. b) reikės vartoti rimtą ir teiseitą kovą su kapitalo atstovais, vengiant tuščių neapmąstytų streikų ir c) reikės vienyti ir auginti darbininkų ekonomiškąją pajėgą, ypač bendro su-vartojimo srityje (kooperatyviskos krautuvės, kepyklos, paškolos-taupymo bendr. ir tt.).

4) Visas viršiau paminėtas veikimas, susidedantis iš statymo darbo, o ne iš grovimo — ir padės darbininkams iš-rišti savo luomo klausimą. Zinoma, greta tų visų praktiškų darbų, (kurių svarbą dabar pripažįsta jau ir socialistai) reikės daug pašvesti triuso ir teoretiskam socialio klausimo ištyrimui ir pagilnimui, laikanties Kristaus mokslo pamatų ir krikščioniškosios demokratijos nurodymų. Šviesesnieji katalikai darbininkai nuo to turėtų ir pradėti. Paskui ir praktikos veikimas alės geriau sektis. Tai pasiekti padės darbininkams skaitymas naudingų knygų socialio turinio ir uolus skaitymas savo organo „Darbininko“, kuriame ir teoretiskoji darbininkų klausimo pusė bus dažnai gvildinama.

Sekancime „Draugo“ numeryje privesiu iš „L. D. S.“ konstitucijos naujos organizacijos tikslą ir jos būsimąjį veikimą.

Darbo Žmogus.

Mūsų Mokyklos.

Nedaug kuo amerikiečiai lietuviai gali pasigirti. Nebent savo bizniu. Rods, nedaug esama vertelgų, biznies įstaigų, o surink jas į vieną vietą, sutrauk krūvon daromą apyvar-tą, tikrinu, kad skaitlinės išeis milijoninės. Bet biznis šaltas, jis nelimpa prie mūsų temperamento, pobūdžių, palinkimų. Nėsame biznierišais-amerikiečiais, kurie bizniu didžiuojasi, sau garbės vainikus skina. Gal su laiku labiau suamerikonėsime ir gyviau užsi-interesuosime bizniu, juo didžiuosimės.

Kol kas gi norisi ieškoti ką tokio šiltesnio, ištroškusi dvasiai artimesnio ir daug reika-lingesnio dalyko — apšvietos įstaigų. Apšvie-ta mums užvis reikalingesnė. Duokit lietuviams daugiau apšvietos, mokslo šviesos, — pakils mūsų biznis, pager s ekonomiškas pa-dėjimas, abelnei džiaugsmės geresniu gyvenimu.

Kaž kodėl pas mus išsiauklėjo nepagirtina pessimizmo dvasia. Pasižvalgyt mūsų koks veikėjas po kitataučių pasvietį, prisižiūrės kitų tautų įstaigoms ir prapliks raudomis: „žiūrėkite, kaip pas kitus viskas pakile, kaip ten viskas gražu, tuo tarpu pas mus nieko nėra, o kas randasi, tai netikusio, mažo; esame atsilikę, į padugnes nustumti“. Tokių raudų skersai išilgai. Ir vien todėl, kad nemokame save gerbti, save pažinti. Raudame, save peikiame, bereikalo žeminame ir tuo dalyku stovio ne kiek nepageriname. Turime kuo pasidžiaugti ir net pasididžiuoti, tik pessimizmo bangos užliuliuoti to nebeuorime daryti.

Kalbant apie mūsų apšvietos įstaigas, mūsų spanda ir veikėjai ar tai bijodamies, gėdijamies ko, dažniausia gi tyčia užtyli apie mūsų seseris kazimierietes ir jų parapijines mokyklas. Ir jei tie raudantieji pessimizmo atstovai bešališkais akimis žvilgtelėtų į tas mokyklas, tikrai juodas pessimizmas neberastų juose tiek vietos, nes šale jo įleistų diegą ir optimizmas, šviesesnės, blaivesnės mintys. Prisipažinkime, kad tų mokyklų, kaip ir visa ko patobulinimui, galima surasti vietą, kad tų mokyklų nedaug, mažai, bet ne vien gi tik blogumų ir trukumų skaitliuoti! Reikia pasižiūrėti ką turime, pasigerėti kuomi galima. O pasigerėti kuom, daug ko gero išskaitliuoti tikrai galime ir privalome. Juk tos mokyklos, kaip ir pačių kazimieriečių vienuolynas, jų akademija, yra mums brangios; ant tų kazimieriečių mokyklų bent katalikų kraunama šviesesnės ateities dalis, mūsų viltis.

Nenorėdams inžangą daryti perilga, eisiu prie dalyko, kurį turėjau omenėje tame rašinyje apkalbėti. Norėjosi nors aplamuose bruožuose pakalbėti apie vieną iš mokyklų, apie kurią kalbant, bus apkalbėta taip-pat ir kitos kazimieriečių seserų vedamos parapijines mokyklas. Apsirinkau sau už pavyzdį Visų Šventų parapijos mokyklą, Rosešande (Chi-

cago), III. ne del kitų kokių priežasčių, bet mas — jis bematant išnykdavo. Tariaus, su vien del to, kad su ja man arčiausia teko susipažinti, ir ji buvo, aplinkybėms susidėjus, man prieinamiausia.

Visų Šventų mokyklą pirmą sykį teko aplankyti koki pora metų atgal. Pati mokykla, namas, kaip beveik visos lietuvių parapijinių mokyklos: apačioj bažnyčia, dar žemiau parap. salė ir galop ant viršutinio gyvenimo randasi mokyklos kambariai. Ten daugiau šviesos ir ne taip žymus gatvės judėjimas, tiesa, toje vietoje labai mažas. Šale mokyklos didelė augsta tvora aptvertas kiemas, kuris antrakty laike prisipildė jaunais mokiniais. Tada vieni boles mėjo, kiti lenktinioja, tre-ti

Visų Šventų parapijos mokyklos vaidintojų būrelis, pastatęs scenoje mokslo metus baigiant veikalėlį „Pumpurėlis“.

su rimta, „filosofiška“ mina išleto vaikštinė-ja, nebedami į kitų žaidimus, šukavimus. Daug sykių žingėdavau, kokia gi kalba tie jaunučiai tarpu savęs kalbasi. Ir nemažai stebėdavau išgirdęs lietuviškai šnekučiuojant. Kodel toki permaina? Atsakymas susiranda pats savaimi: čia lietuvių mokykla, čia mokytojausia seseris kazimierietės.

Koridoruose sutiksi kaip šešėlis tykiai vaikščiojantis seseris. Jų juodas aprėdals, drabužiai visuomet rimtas veidas, rūpestinga jo išvaizda į mane, prisipažinsiu, darydavo tokį įspūdį, kad su jomis kur susitikęs, jausdavau geroją nesmagumą ir jei kada ant mano veido būdavo koks linksmesnis nusišypsoji-

so ne del to, kad bijotųsi už nepaklusnumą bausmės susilaukti, bet greičiau to del, kad, va, tai ir tai pasako daryti sesuo-mokytoja, o kaip-gi jos nepaklausyti? Tad visi darbe-liai, užduotys atliekama su pasirizimu, be prie-vartos šešėlio.

Pačių mokinių santykių tarpan seserų moka-ma ineiti koki tai draugiška dvasia, demo-kratija. Smulkas pavydo, tuščio pasididžia-vimo, nosies rietimo mokinių tarpe vargu pa-tebėsi. Nebent koks naujai mokyklon įsto-jes išsišoks, bet neradęs sau pasekėjų greitai apsipranta ir su visais susilygina. Visų Šventų mokykla gali ne vien sese-rimis-mokytojoms pasigirti. Prie mokyklos

uoliai darbuojasi kun. F. Serafinas, Visų Šven-tų parap. klebonas. Taip-pat mokyklos gyve-nime nemažą rolę atlieka ir p. A. Pocius, ga-bus muzikas ir tos parapijos vargonininkas. P-no A. Pocius pastangomis mokykla turi puikų mažųjų chorą, su kuriuom kontestuoti var-gu kitas panašus choras įstengs.

Nėsu egzaminatorium, taigi apie mokinių abelną išsilavinimą negaliu ir neturiu progos spręsti. Bet kad išsilavinimas stovi gan augštai, apie tai kalba daug dalykų. Taip tą mokyklą baigusieji prileidžiami ir priimami augštesnė-se mokyklose be kvotinų. Mokiniams pastoti į Visų Šventų mokyklą nėra taip lengvu daly-ku, jei jo nepradeda mokslo. Mokyklai kas sykis ant geresnių pamatų atstojant, dange-lis tėvų, leidusieji savo vaikus į viešiasis mo-kyklas, juos iš ten atsiėmė ir perkėlė į parapi-jinę. Tokiems tai reikėjo laikyti kvotinams ir pasirodė, kad nemažas anų skaitlius stovi žemiau už tų pačių skyrių mokinius, lankančius parapijinę mokyklą. Taigi ir persikeldami turėjo stoti į žemesnius skyrius.

Kada teko užsiminti apie mokinių išsila-vinimą kun. F. Serafinui nuskirtam mokyklų egzaminatoriui, susilaukiau kaip ir atsakymo: — Tamsta, už mūsų parapijos mokyklą aš nesibijau. Tegu kas pamėgina surengti mo-kyklų kontestą, tikrinu, kad netik viešųjų, bet ir visų kitų mokyklų mokiniai turės užleisti pirmenybę mūsų mokyklos mokiniams.

Ir viskam bešaliai prisižiūrėjus, neabejo-ji, kad tai labai galimas dalykas.

Bet geriausiai puikias išsilavinimo parody-mu bus bene kas metas rengiamieji mokyklos vakarai, mokslo metus užbaigiant. Ir tikrai, jei kas neliktų užavėtu iš tos mokyklos va-karo, jei jis nepasigerėtų jaunūciais vaidin-tojais, deklamatoriais, dainininkais, choru ir tam panašiai — tvirtinu, kad toks žmogus ne-turi skones, negali bile kuo pasigerėti. Abel-nai lietuviški vakarai atsilieka prie apytuštės salės, mažo publikos. Bet ant tų mokyklos vakarų švietlio visuomet prisirenka pilnu-pilnutėlė salė ir tas raiškiausia kalba už vai-dintojų, vakaro pildytojų magnasą. Tarpe mokinių yra su tikrais artistiškais gabu-mais, kuriuos taip sugėbiai aikštėn išvelka se-sers kazimierietės, randasi puikių dainininkų, kuriems davus prideramą išsilavinimą, galima ateityje tikėtis gerų solistų-artistų. Čia nieko nesakau apie pjanų skambintojus, smuiko-rius ir kitokius.

Prie tų mokyklos vakarų verta pastebėti viena ypatybė: netik, kad viskas atliekama tos mokyklos spēkomis, bet ir vaidinimui veika-lėliai, muzika, eilės, net ir prie vaidinimo rei-kalingi drabužiai, pardėniai gaminami ant vietos. Kun. F. Serafino esama nevien gero tos mokyklos prižiūrėtojo, bet taip-gi jo po-etiškos gislės, rašytojas gabumų. Jis mo-kyklos vakareliams parūpina originališkų veika-lėlių, operėjų. Kadangi prie mokyklos dar-

TAUTOS FONDO SEIMAS ĮVYKUSIS BIRŽELIO 4 D., 1915 METUOSE.

SCRANTON, PA.

Seimas prasidėjo 3 valandą po pietų. Kunigaikščio salėje. Seimo vedėju išrinktas p. V. Lukoševičius, sekretorium kun. D-ras Pr. Augustaitis. Seimas pradėtas su malda, kurią atkalbėjo kun. V. Dargis.

Priimami delegatų mandatai: Seime dalyvauja šie delegatai:

1. Antanas Kneizis, iš Hartford, Conn.
2. Antanas Tumasonis iš Homestead, Pa.
3. Kazys Vaskevičius, Newark, N. J.
4. Juozas Českevičius atstovauja Lietuviai jaunų vyrų katal. draugiją Pittston, Pa. ir vietinį T. Fondo skyrių.
5. Jonas Miliuskas, Pittsburgh, Pa.
6. Stanislovas Petkevičius, Mt. Carmel, Pa.

7. Vinc. Lukoševičius, Minersville, Pa.
8. Kun. J. Vyšniauskas, Montreal, Can.
9. Juozas Alenskasis nuo lietuvių šv. Juozapo parapijos, Waterbury, Conn.
10. Juozas Kovas, nuo liet. šv. Juozapo parap., Waterbury, Conn.
11. Antanina Petrauskaitė nuo liet. šv. Juozapo par., Waterbury, Conn.
12. Kun. A. Janušas, Forest City, Pa.
13. Nikodemus Zelvis, nuo lietuvių šv. Juozapo parap. Waterbury, Conn.
14. Jonas Jaroševičius, Norwood, Mass.
15. Kun. V. Dargis, Mahanoy City, Pa.
16. Kun. Pr. Meškauskas, Athol, Mass.
17. Kun. D-ras Pr. Augustaitis, Girardville, Pa.

18. M. Šimonis, Cleveland, Ohio.
19. Petras Montvila, nuo šv. Panelės Apiešimo parapijos, Brooklyn, N. Y.
20. Antanas Sodeika, Scranton, Pa.
21. Jonas Januševičius, „
22. Povilas Mikalauskas „
23. J. B. Valukonis „
24. Juozas Janulevičius, nuo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto draugystės.

25. Kun. Pankauskis ir
26. Kun. J. Jakaičius, kurie buvo be mandatų, seimas duoda teisę dalyvauti su sprendžiamuoju balsu.

Be tų Seime dalyvauja Tautos Fondo Valdyba.

27. D-ras A. K. Rutkauskas, prezidentas.
28. Advokatas A. A. Šlakis, sekretorius.
29. B. Vaišnoras, išdėininkas.
30. Kun. F. Kemėšis, išdo globėjas.
31. St. Šimkus, nuo Lietuvos Draugijos nukentėjusiems dėl karės šelpiti Vilniuje.

I. Priėmus delegatų mandatus, išduodami Tautos Fondo Centralės valdybos raportai. Knygų perkėlimui išrinkta komisija: P. Valukonis

Kun. J. Jakaitis

P. J. Jaroševičius

Valdybos raportai priimti ir patvirtinti. Seimas išreiškia padėką valdybai už sąžiningą pasidarbavimą atstojimu.

II. Prasidėda Tautos Fondo reikalų svarstymas. Pirmiausiai seimas priėmė St. Šimkaus mandatą, duoda jam balsą. Pastarasis nurodo Lietuvos vargus, savo kelionės tikslą ir prašo patarimo kokių būdu galima būtų daugiausiai surinkti aukų nuvarginti Lietuvai. Kalba tame klausime Dr. A. K. Rutkauskas, advok. Šlakis, kun. V. Dargis, kun. F. Kemėšis ir kiti. Jaučiasi pas visus didžiausias noras kuodaugiau surinkti aukų ir išvengti neusipratimų su kitų srovių fondais.

Po gana ilgų diskusijų, Seimas priima šią rezoliuciją:

Tautos Fondo Seimas nuoširdžiai pritaria p. St. Šimkaus atsilankymo tikslui, užkviestas atsilankyti į visas lietuvių kolonijas Amerikoje, joje-gi darbo palengvinti. T. F. valdyba išdirbus inteiš jam tam tikslui maršrutą.

Toliau ejo diskusijos apie aukas. Nutarta, kad p. St. Šimkus kalbės visose Tautos Fondo skyriuose surengtose prakalbose po vieną kartą ir kad aukos surinktos per Tautos Fondo skyrius, laike p. St. Šimkaus prakalbų bus pasiųstos į Tautos Fondą.

Ant užklausimo, p. St. Šimkus sutiko su viršminėtu nutarimu.

III. Tautos Fondo konstitucijos projektas. Kyla klausimas ar reikalinga Tautos Fondui konstitucija? Kun. F. Kemėšis karštai nurodo konstitucijos reikala, nes Tautos Fondas kaip organizuota įstaiga kur kas pasekmingiau atliks savo darbą. Kiti nemato konstitucijos reikalingumo treti vėl atidėti ją tolimesiam laikui. Galutinai nutarta svarstyti kun. F. Kemėšio Tautos Fondo konstitucijos projektą.

Konstitucija priimta, kuri su Seimo pataisymais skamba šitai:

“TAUTOS FONDO” KONSTITUCIJA.

A. Tikslas.

1. “Tautos Fondas”, įsteigtas Lietuvos Politiniojo Seimo Chicagoje 21—22 rugs. 1914 m., — turi devoją tikslą: labdarystės ir politikos. A) Jisai šelpia Lietuvai, kiekvienai di-deniai nelaimėi ištikus, ypač-gi nukentėjusiems nuo Europinės karės 1914—1915 m., b) jisai remia teisėtus lietuvių reikalavimus dėl ingijimo Lietuvai politiškos laisvės.

B. Priemonės.

2. Minėtam tikslui atsiekti “Tautos Fondo” Komisija.

a) stengsis išplesti savo organizaciją po visas Amerikos lietuvių kolonijas ir in-traukti į ją kuodaugiauiaisi narių;

b) stengsis surinkti kuodaugiauiaisi au-ky, darant rinkliavas prie kiekvienos ge-roso progos, taisant vakarus, prakalbas, or-ganizuojant aukų rinkimą po gatves ir po namus (t. v. Tag Day);

c) su ypatingomis išikilmėmis ir uoliu au-ky rinkimu tėvynės reikalams — apvai-šios Lietuvos Tautos Dieną 4 kovo (šv. Ka-zimiero dieną);

d) prakalbomis, straipsniais laikraščiu-se brošiūromis stengsis išplatinti paprotį, kad kiekvienas lietuvis ir lietuvių kasmot aukotų į Tautos Fondą vienos dienos uždar-bį;

e) remis pinigiskai Tautos Tarybos suma-nymus, kurie sutiks su Tautos Fondo tik-slais;

f) šelpis pinigiskai Lietuvos Informacijos Biūrai Paryžiuje ir jo Amerikos skyrius.

C. Nariai.

3. “Tautos Fondo” narių gali būti kiek-vienas lietuvis, baigęs 16 metų amžiaus be skirtumo lyties ir luomo.

4. Kiekvienas narys, norintis turėti sprendžiamąjį balsą, turi paaukot bent vie-ną sykį metuose į “Tautos Fondą” vienos dienos uždarbį, bet nemažiau, kaip 1 dolerį.

D. “Tautos Fondo” reikalų vedimas.

5. “Tautos Fondo” reikalus veda: “Tau-tos Fondo” skyriai, “Tautos Fondo” Komisija ir “Tautos Fondo” Valdyba.

I. “Tautos Fondo” Skyriai.

6. Svarbiausias “Tautos Fondo” veiki-mas yra skyriuose. Nemažiau, kaip 5 “Tau-tos Fondo” nariai gali steigti skyrių.

Pasarga: Vienoje parapijoje negali bū-ti daugiau, kaip 1 skyrius.

7. Skyrius iš savo tarpo išrenka 1 me-tams komitetą nemažiau, kaip iš 3 narių (gali pagal reikalo ir daugiau rinkti). Visų sky-rius narių vardus ir pavardes, taip-pat ko-miteto narių adresus skyriai nusiunčia centro sekretoriui.

8. Skyrius daro susirinkimus taip dažnai, kaip tam yra reikalas. Pageidaujama, kad bent sykį mėnesyje skyrius rinktųsi.

Pasarga I. Skyrius ypatingai stengsis pri-traukti į savo narių skaičių lietuviškų drau-gijų valdybų narius ir jais labiausiai remsis savo veikime.

Pasarga II. Visus surinktus “Tautos Fondui” pinigus skyriai neatidėliodami tu-ri siųsti į “Tautos Fondo” centrą.

II. “Tautos Fondo” Komisija.

9. Kiekvienas “Tautos Fondo” skyrius, surinkęs per metus ir išsiuntęs centrui nema-žiau, kaip \$200.00 gali rinkti vieną narį į “Tautos Fondo” komisiją, kuri veda visus “Tautos Fondo” reikalus.

10. Skyriai, surinkusieji metų bėgyje ma-žiau, kaip \$200.00, gali rinkti 1 narį į komi-siją susidėję su kitais savo apelininkės sky-riais, by tik jų visų surinktų pinigų suma būtų nemažesnė, kaip \$200.00

11. Skyriai, surinkusieji per metus žy-miai daugiau, negu \$200.00, gali rinkti į “Tautos Fondo” Komisiją nuo kiekvienų \$500.00 po 1 narį.

12. Komisijos narius išrenka skyriai 1 me-tams savo metiniuose susirinkimuose, ku-rie esti sausio mėnesį. Išrinktųjų vardus, pa-vardes ir adresus tuojau praneša centro se-kretoriui.

13. Komisija kas met birželio mėnesį da-ro savo suvažiavimą, per kurį apsarvsto visus svarbesniusius “Tautos Fondo” reikalus ir išrenka “Tautos Fondo” Valdybą.

III. “Tautos Fondo” valdyba.

14. “Tautos Fondo” komisija savo me-tiniame suvažiavime išrenka iš savo tarpo vieniemis metams “Tautos Fondo” Valdybą iš 5 žmonių: pirmininko, raštininko, išdėin-ko ir dviejų išdo globėjų; valdyba visos or-ganizacijos vardu atsiliepia kart kartėmis į visuomenę ir veda visus organizacijos rei-kalus, užprotokoluodama visus savo nutari-mus ir išduodama visuomenei kas mėnuo “Tautos Fondo” pajamų ir išlaidų apyskai-tą laikraščiuose.

Pasarga: Valdybos narių skaičius gali būti padidintas nutarimu Komisijos per jos suvažiavimą. Komisija savo suvažiavime ga-li padaryti by kokį konstitucijos pataisymą, tik reikia, kad tokiame suvažiavime dalyvau-tų nemažiau kaip pusė visų komisijos narių ir kad nutarimas apie konstitucijos permainy-ma būtų priimtas 2 trečdaliais balsų visų su-važiavusiųjų.

15. Visuose svarbesniuose klausimuose, ypatingai pinigų paskyrimė, “Tautos Fon-dą” valdyba klausiasi nuomonės visų “Tau-tos Fondo” komisijos narių.

Pasarga: Iki 1 d. vasario 1916 metų veikia komisija iš 26 žmonių, išrinktoji Chica-go Politiniojo Seimo 21—22 rugs. 1914 m. Po 1 d. vasario 1916 m. įsteigta ir galė naujoji komisija, išrinktoji “Tautos Fondo” skyrių pagal šios konstitucijos.

E. “Tautos Fondo” pinigai.

16. “Tautos Fondo” pinigus laiko ir glo-boja “Tautos Fondo” valdyba. “Tautos Fon-

do” išdėininkas turi užsistatyti kauciją to-kio didumo, kokį nutars “Tautos Fondo” Komisija.

17. “Tautos Fondo” išdo globėjai turi bent du kart metuose patikrinti “Tautos Fondo” turį ir išdėininko knygas.

18. 10% nuo visų implaukiamųjų pinigų, turi būti atskirti į geležinį kofelį. Iki glo-bėjai turi būti laikomi Suv. valstybų garan-tuojamose popierose. Juos pajudinti gali tik nutarimas “Tautos Fondo” skyrių, prita-riant tam nemažiau, kaip du trečdaliai visų skyrių.

Konstitucijos nutarta atspauzdinti 2000 egzempliorių.

IV. Tautos Fondo vietinių komitetų in-e-šimai:

a) Newarko, N. J. ineša seimam, kad Tautos Seimas apsarvstytų drapanų rinkimo klausimą. Ponas St. Šimkus paaiškino, kad daapanų būk nereikių, užvesti, esą keli kambariai ir niekas jų nereikalauja, tik ką draugija turi mokėti pinigų už vietą.

— Projektas lieka atmetas.

b) P. J. Gabrio laiškas, kuriame prašo Seimo paskirti Informacijos Biūrai, pagal Politiniojo seimo nutarimus Chicago praėjusiais metais, politikos reikalams reikalauja-mą sumą.

Kun. F. Kemėšis nupiešė gana ilgą kalbą Informacijos Biūro nuveiktą darbą. P. Gabrio audijencija pas Sir Ed. Grey, šv. Tė-vą, kardinolą Gaspari, ministrį Deleasse, jojo leidžiamoj laikraščio “Pro Lithuania” svarbą etc.

Už peticijos parengimą, po kuriai renkami parašai ir josios išsiuntinėjama Seimas nutarė grąžinti kun. F. Kemėšiui \$200, ką jis tam tikslui išleido.

Svarstomas klausimas kiek skirti In-formacijos Biūriui Paryžiuje Lietuvos politi-kos reikalams.

P. Šimkus ineša kad šelpiti nevien tik p. Gabri, bet ir tą delegatą iš Vilniaus, kn-riis gyvena Londone su tikslu rūpintis Lie-tuvos Politikos reikalais.

Kun. J. Jakaitis nori, kad Seimas įsteig-tuvos politikos reikalais.

P. Šimkus vėl reikalauja, visųpirmiau-siai Lietuvos šelpimo.

Adv. Šlakis paaiškina, kad pagal Po-lit. Seimo nutarimų Tautos Fondas turi skir-ti ir politikos reikalams, ir atsiro fondo vi-sai nereikia.

P. St. Šimkus atsisako, kad iš jojo su-rinktų pinigų Tautos Fondas skirtų ir politi-kos reikalams. Seimas su tuo sutinka ir nu-taria, kad visos aukos, kurias surinks p. St. Šimkus pirmą kartą atsilankant po visas lietuvių kolonijas Amerikoje, eis sušelpimui nuvarginti dėl karės Lietuvai.

b) Tautos Fondo kapitalas bus skirsto-mas toliau šitai: viso kapitalo 70% nuke-n-tėjusios Lietuvos sušelpimui, 20% politikos reikalams; 10% į geležinį Tautos Fondo ka-pitalą.

c) Informacijos Biūriui Paryžiuje Sei-mas paskyrė \$2000.00, Lietuvos politikos rei-kalams.

V. Laiškai, pasveikinimai ir atsiųstos Seimam aukos.

a) Augščiau minėtas Gabrio laiškas.

b) Telegrama su pasveikinimais Seimui nuo J. K. Urbšaičio, Cleveland, Ohio.

c) Kun. J. Dumėiaus laiškas iš Miners-ville, Pa. su \$200.00 surinktų aukų nukentė-jusiai Lietuvai.

d) S. L. R. K. A. 127 kuopa \$100.

e) S. L. R. K. A. Cambridge, Mass. ku-o-pa — \$2.10.

f) J. Karalius, Baltimore, Md. — \$1.00.

g) Kaz. Kažemėkas, Waterbury, Conn. — \$5.00.

h) Jon. Jokubaitis, Waterbury, Conn. — 50c.

k) Pasveikinimus seimui atsiuntė P. Montvila.

VI. Tautos Fondo Komisija.

Vietoh A. Vabalio išrenkama į komisijos narius Žaldokas, Chicago, Ill.

b) į p. Brazdžio — p. Ivaševičius.

VII. Svarstoma, p. A. A. Šlakio rezig-nacija iš Tautos Fondo raštininkavimo. Savo rezignaciją A. A. Šlakis laiške matyvuoja šitai: “esu labai užimtas savo praktika ir kitais reikalais, kad neturinu laiso laiko iš-pildyti atsakančiai Tautos Fondo raštininko pareigas... neatsisakau kaip komisijos na-rys... darbuosiuosi Tautos Fondui ir to-lian”.

Seimas prašo p. A. A. Šlakį raštininkau-ti ir toliau. P. Šlakis apsiima, jeigu jam bus duotas pagelbininkas, nes vienas jokių bū-du negali gerai atlikti darbo.

Kun. Kemėšis ineša kad seimas paskir-tų pasisamdymui pagelbininko \$30.00 į mė-nesį. Seimas inešimą priima. P. A. A. Šlakis apsiima būti ir toliau Tautos Fondo raštinin-ku.

Iš Tautos Fondo valdybos, kaip išdo globėjas, atsisako kun. F. Kemėšis, delei per-sikėlimo iš Chicago į Bostoną.

Į jojo vietą perstatoma p. A. Nausiedie-nė, kurią Seimas vienbalsiai ir priima.

Beto nutarta, kad išdo globėjai pasira-šytų ant visų išmokėčių.

Seimas užbaigtas malda, kurią atkalbe kun. V. Dargis.

Kun. Pr. Augustaitis,

Tautos Fondo Seimo Raštininkas

PROTOKOLAS AMER. LIET. RYMO-KATALIKŲ MOTERŲ SĄJUNGOS.

1-mo Seimo laikyto birželio 29—30 d. 1915 m. šv. Jurgio parap. svetainėje

Chicago, Ill.

1-MOJI DIENA.

Seimas prasidėjo su iškilmingomis Mi-šiomis šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje. Mišias laikė kun. F. B. Serafinas, jam asistavo kun. I. Albavičius, ir klierikas J. Kloris Kun. F. B. Serafinas pasakė tam tikrą pritaikintą pa-mokslą.

Po Mišių visos delegatės susirinko į šv. Jurgio parap. salę kur buvo laikomos 1-mojo seimo sesijos.

Sesija 1-ma.

Dvasiški vadovai kun. F. Kemėšiui ne-pribūvus, jo vietą užėmė 1 kuopos dvas. va-dovas, kun. I. Albavičius. Nepribūvus Centro Pirmininkei, U. T. Jokubauskaitė, jos vietą užėmė vice-pirmininkė F. Macijauskaitė, at-darydama seimą ir kviesdama dvas. vadovą su malda. Po to dvas. vadovas kun. I. Al-bavičius sveikino deketates pirmojo Moterų Seimo. Į Seimo vedėjas išrinkta poni A. H. Nausiedienė, jos pagelb. M. Jušienė, raš-tininkės S. Šlegaitė, ir M. L. Gurinskaitė, ko-misija del peržiūrėjimo knygy Ona Migaus-kaitė ir A. Jakavičiūtė. Į mandatų komisiją F. Nutautaitė ir O. Andrušaitė. Maršalka S. Satkauskaitė.

Seimo vedėja, p-ni A. Nausiedienė, kvie-čia valdybą užimti savo vietas. Seka skaiti-mas laiško nuo Centro pirmininkės U. T. Jo-kubauskaitės ir telegramas nuo kun. F. Ke-mėšio. Po perskaitymo laiško ir telegramo garsus delyn plojimas. Centro raštininkė šau-čia delegates pradedant nuo 1 kuopos, mar-šalka prisega seimo ženklię ir pridūda mandatą išrinktai komisijai.

Delegates prisituntė sekančios kuopos:

1. kuopa, Chicago, Ill., (Bridgeport), šv. Jurgio parap., Stefania Satkauskaitė, Ag-nieska Gilienė, Juzefa Volterienė.

2 kuopa, Ciceiro, Ill., Ona Nausiedaitė, Elž-Sirumienė, Salomeja Šlegaitė, Veronika Stali-onaitė.

3 kuopa, Chicago, Ill., (Apveizdos Dievo pa-rap.), Petr. Andrušaitė, Ursulė Freitikienė, Bronislava Palubinskienė, Augustina Jaka-vičiūtė.

4 kuopa, Chicago, Ill., (šv. Mikolo parap.), Apolonia Marcinaitė, Ona Jonikienė.

7 kuopa, Chicago, Ill., (Aušros Vartų pa-rap.), Ona Reikauskienė.

11 kuopa, Chicago Heights, Ill., Grasilda Rašinskienė, Paulina Rimkienė.

13 kuopa, So. Boston, Mass., Ona Mi-gauskaitė.

14 kuopa, Sheboygan, Wis., Domicelė Kacevičienė.

15 kuopa, Montello, Mass., Marijona Juš-kienė.

Centro valdyba:

Pirm. pagelb. F. Macijauskaitė, Raštinin-kė, M. L. Gurinskaitė, jos pagelb. F. Nutautai-tė, Išdėininkė, A. Nausiedienė, Daktarė, kvot. A. S. Šlakienė, Kasos glob. K. Varanavičienė, Raportas Centro Raštininkės M. L. Gu-rinskaitės, iš kurio paaiškėjo, kad per pirmus šešis mėnesius savo gyvavimo Sąjungą turi suvirš 400 narių sekančiuose skyriuose:

Apšvietos skyriuje 177 narių.

Pašepos skyriuje 177 “

Pomirtiniame skyriuje 6 “

Išviso 400 narių.

Nuo gruodžio 13 d., 1914, iki birž. 29. d. 1915 išviso pinigų implaukė \$681.05

Išmokėta.

S. D. Childs, už knygas \$5.10

“ “ “ už knygų 3.00

“ “ “ už Centro rašt. knygas 18.45

Tananevič Publ. Co. už kasininkės kvitas 6.50

Draugas Pub. Co., už konst. aplik., mo-kesių lapelius 95.25

S. D. Childs už lapelius (index sheets) 2.25

Atgrąžinta mokestis neprimtomas 4.15

Telegramas S. L. R. K. A. 30-tam Seimui 51

Velykinės išpažinties lapeliai 3.25

Antspanda Centrai. 40

Viso \$139.36

Laikraščio fonde randasi 541.69

Apsaugos fonde randasi 25.40

Kuopų ikišiol yra 15.

Išdėininkės, ponios A. Nausiedienės, išduo-tas raportas patvirtinto raštininkės raportą. Taip-pat išdo globėjų raportas sutiko su raš-tininkės ir išdėininkės raportais. Seimas ra-portus priėmė. Seimo vedėja duoda inešimą, kad atsilankusiems gerbiameis kunigams būtų suteiktas patariamasis balsas. Delegatės sutinka.

Pradėta peržiūrėti ir taisyti konstitu-i-ja. Seimo II raštininkė, M. L. Gurinskaitė, skaito konstituciją, kuri yra svarstoma pa-ra-grafais, ir sekanti paragrafai jos pataisomi:

1. Skyrius 3, paragrafas 1 pirmiau skam-bėjo kad kiekviena kuopa turi pilną teisę pasirinkti sau tinkamą vardą, bet per seimą nutarta, kad A. L. R. K. Moterų Sąjunga bū-tų po globa “Neperstojančios Pagelbos Mo-ties švenčiausios” ir kiekviena kuopa tą va-rdą turi vartoti.

2. Kuopos raštininkė neatbutinai kiek-

viename susirinkime turi šaukti neres neuž-simokėjusias mėnesines mokesties.

3. Svarstyta priėmimas narių ir kiek se-numo turės būti; galutinai nutarta, kad nuo šio seimo narės į A. L. R. K. Moterų Sąjun-gą bus priimanos nuo 16 metų iki 45 metų. Rytmetinė sesija užsibaigia 12.00 val. vidur-dienio.

Sesija II 1:30 val. po pietų.

Seimo vedėja, A. Nausiedienė, prašo, kad Seimo valdyba užimtų savo vietas. Gauta laiš-kas nuo kun. T. Žilinsko iš So. Bostono, Mass. Laiške išreiškta daug linkėjimų są-jungai. Delegatės garsiu delyn plojimu su-tinka linkėjimus. Toliau seka skaitymas kon-stitucijos.

4. Skyrius 5, paragrafas 6. Kyla diskus-i-jos, svarsto labai ilgai. Kadangi buvo duota gerbiameis kunigams patariamasis balsas taigi kun. Vaičiūnas, pasinaudodamas ta pra-ga prabilo į delegates, kad jos atkreiptų do-mą ne į tuos 25c, bet į Sąjungos gyvavimą, kad Sąjungą atsistotų ant tvirtų pamatų iš pradžių, ka- jos gyvavimas būtų užtvirtin-tas ne vien idealizmu, bet geru finansišku sto-vin. Svarstyta dar ilgai, paskui leista per balsus ir pasirodo, kad narėi numirus, pašel-pinio skyriaus turės mokėti 25c., vietoje 2

gai daug gero. Garsus dely plovimas sekė vi-
sų kalbas.

Raštininkė skaito inėsimus.

8 Kuopa inėsa, kad būtų įsteigta L. V. Fon-
das, kurį mokėtų 25c. kas metas, in-
ėsimas pereina ir tampa nutarta įsteigti „L. V.
Fondas“ vinbalsiai.

Centro raštininkė duoda inėsimą, kad
tikslai tuomet prisigauti naujos narės mokes-
čius į Centrą, kuomet prisigauti išpildytą
daktaro aplikaciją; tas inėsimas priimtas. To-
liausgi klausia, ką daryti su tomis kuopo-
mis, kurios dar neprisiuntė Velykinės išpa-
žinties paliudijimų. Seimas nutaria, kad duoti
joms dar 1 mėnesį laiko.

Sužinota, kad viena narė yra padarius
melagingai „affidavitą“, nutarta išbraukti ir
sulaikyti įstojimo mokesči, o mėnesinius mo-
kesčius sugrąžinti.

Padėkoto atsistojimų „Draugui“ ir „K. Li-
talikui“ už talpinimą Sąjungos straipsnelių
ir nutarta kad, narės rašinėti į abu laikraš-
čius iki kol savo laikraštis bus įsteigtas.

Pradėta svarstyti apie savo laikraštį.
Kad įsteigus savą laikraštį, sekančios ypa-
tosi pasidėdėjo aukoti į laikraščio fondą:

P. L. A. Nausiedienė,	\$10.00
" F. Maciejuskaitė,	15.00
" T. Andrusėvičiūtė,	50.00
" M. L. Gurinskaitė,	5.00
" O. Migauskaitė,	10.00
" V. Stalilionaitė,	5.00
Poni A. Nausiedienė,	10.00
" S. A. Šlakienė,	25.00
" M. Jušienė,	5.00
" A. Gilienė,	5.00
" K. Varanavičienė,	5.00
Kun. Ig. Albavičius,	25.00
" H. Vaičiūnas,	5.00

Nutarta kad tie, kurie pasidėdėjo, kad
galės, iki Naujų Metų išmokėtų, pasijusdami
Centro išdėdinkti.

Nutarta, kad kuopos turėdamos vakarus,
skirtų vieną trečdaliį nuo viso pelno į laik-
raščio fondą.

Atsilankė klierikas p. Juškaitis, kuris
sveikino delegatus Pirmojo Seimo nuo kun.
J. Jakaičio iš Worcester, Mass. ir nuo savęs,
linkėdamas joms paskėmingai darbuotis, o Są-
jungai plėtotis po visas Amerikos kolonijas.
Sesija užibaigė 12.00 val.

Sesija VI 1:30 val. po pietų.

Seimo vedėja kviečia valdybą užimti sa-
vo vietas. Delegatės persaukiamos vardais ir
pasirodo, kad sekančios delegatės nepribovo:
A. Jonikienė, Ona Migauskaitė.

Centro raštininkė, p. L. M. L. Gurinskaitė,
skaito Amer. Lie. Rymo-Kat. Moterų Sąjū-
gos istoriją, kaip ši organizacija susivėrė ir
abelnai apie jos augimą. Toliausgi Dr. S. A.
Šlakienė duoda inėsimą, kadangi dabartinės
daktaro aplikacijos yra neatsakomos padirb-
tos. Dėl pavaista padaryti prijektą ir kad
aplikacijos būtų padirbtos atskančiai.

Per Pirmąjį Moterų Sąjungos Seimą se-
kančios rezoliucijos tapo išneštos:

1. Kadangi lietuvių vaikų gerovė reika-
lauja katalikiško ir tautiško išauklėjimo, o
tojo nesuteikia kitos mokyklos, ir kadangi
tam tikslui yra parapijinės mokyklos mūsų
vaikams, nutariame parapijines mokyklas rem-
ti ir tikslai į jas savo vaikus siųsti.

2. Kadangi po visas lietuvių kolonijas
Amerikoje atsiranda aukų rinkėjų, prisideng-
dama katalikų kunigo bei tautos veikėjo rū-
bais, o kadangi jie nėra katalikų kunigais,
nei tautos veikėjais, bet vien apgavikais bei
išnaudotojais lengvatikių žmonių kišenių, to-
del nutariame, idant visi nuo panašių apga-
vikų apsaugotų.

Pasargai: Pasitaikius reikalui aukas rink-
ti parapijos ar tautos reikalams, visados bus
paskelbta vietinių klebonų arba Tautos Fon-
do Komitetų.

3. Kadangi prieštykiniai laikdačiai bei
panašūs raštai, kenksmingi yra žmogaus ti-
kėjimui ir dorai, o tuo pačiu ir visai mūsų
tautai, platinant bedievybę ir ištvirkimą,
nutariame jų neskaityti ir neremti; tie asme-
nys, kurie norės gyventi Sąjungiečių šeim-
nose, o skaityti prieštykinius laikraščius,
juos perspėti, o neklusantis pašalinti.

Rezoliucijos priimtos vienbalsiai ir su del-
nų plojimu.

Knygų peržiūrėjimo komisija išduoda sa-
vo raportą kad randa visas Centro knygas
tvarkoje. Raportas priimtas.

Seimo vedėja skaito Centro raštininkės
bilą.

Alga už 6 mėnesius, po \$15.00 \$90.00
Išlaidos už ekspresą ir krasos ženkl. 1.74
Iš viso \$91.74

Seimo vedėja duoda inėsimą, kad kreip-
tis į Centro raštininkę, kad sumažintu bilą,
kadangi Sąjunga yra dar jaunutė. P. L. Gu-
rinskaitė sutinka su \$50.00, o kitus \$41.74 au-
koja į laikraščio fondą. Delegatės priima tą
su dely plojimu.

Atidžiai peržiūrėjus, pasirodė, kad jau
viskas apavarstyta, taigi eita prie rinkimų
Centro valdybos.

Į Centro pirmininkę perstatyta M. Juš-
kienė, kuri gavo 17 balsų, A. Jakavičiūtė, 7
balsus. Pirmininkė lieka M. Juškienė iš Mon-
tello, Mass. Į pirmininkės pagalbininkę P. Nu-
tautaitė, kuri gavo 15 balsų ir A. Jakavičiūtė,
2 balsus. F. Nutautaitė pirm. pagalb. Į
Centro raštininkę perstatyta M. L. Gurin-
skaitė apsjima ir tampa vienbalsiai įrink-
ta Centro raštininke. Išdėdink perstatyta A.

Nausiedienė ir vienbalsiai įrinkta. Į išdo g-
bėjas. O. Nausiedaitė ir F. Maciejuskaitė.
Dvasiškas vadovas kun. F. Kemėsis, Dr. S.
A. Šlakienė, daktare kvetoja

Antras Seimas nutarta laikyti So. Boston,
Mass., 1916 m.

Duota inėsimus, kad delegatės padėlo-
tų Seimo vedėjai už taip puikų Seimo vėdi-
mą, kas ir padaryta atsistojimu.

Seimo vedėja dėkoja delegatėms už puikų
užsilaikymą ir tvarką per Pirmąjį Moterų
Sąjungos Seimą. Seimo vedėja duoda inėsi-
mą, kad padėkoti kun. I. Albavičiui, kuris t-
kėsi užimti dvasiško vadovo vietą per Seimą
ir kuris uoliai pasidarbavo Sąjungai. Padėka
išreikšta atsistojimu.

Pirmas Amerikos Lietuvių Rymo-Kat-
likų Moterų Sąjungos Seimas tampa užbaig-
tas su malda per kun. I. Albavičių, birželio
30 d. 1915 m., 4:45 val. po pietų

Seimo vedėja, **Antonia Narsiedienė**
I Seimo raštininkė, **S. Šlegaitė**
II Seimo raštininkė, **M. L. Gurinskaitė**.

LIETUVIŲ R.-K. VARGONININKŲ SĄ-GOS AMERIKOJE 5-AI SEIMAS.

1, 2 ir 3 d. birželio, 1915 m.

SCRANTON, PA.

Į šį seimą atsilankė 14 vargonininkų.
1). Jonas Čižauskas iš Worcester, Mass. —
2). K. Strumskis iš Brooklyn, N. Y. — 3).
A. J. Gudaitis iš Silver Creek, Pa. — 4). J.
V. Kovas iš Waterbury, Conn. — 5). J. Stul-
gaitis iš Wilkes Barre, Pa. — 6). St. Simo-
navičius iš Mt. Carmel, Pa. — 7). Ant. Ra-
dzevičius iš Newark, N. J. — 8). Juozas Či-
žauskas iš Freehold, Pa. — 9). Adomas
Sauliūnas iš Simpson, Pa. — 10). Jonas Mi-
kuliavičius iš Minersville, Pa. — 11). Leonas
Vasauckas iš Pittston, Pa. — 12). V. M.
Juška iš Montello, Mass. — 13). Antanas
Sodeika iš Scranton, Pa. — 14). J. J. Vi-
niauskas iš Scranton, Pa.

Vargonininkai dalyvavo bažnytinį ap-
eigų ceremonijose S-mo L. R. K. Amerikoje
30 seimo. Prie atidarymo, S. L. R. K. A. Se-
mo, vargonininkai atgiedoję šv. Mišių gies-
mes — Hallerio Missa Teatitria — taip pat
antrą dieną vargonininkai dalyvavo, uždu-
sinės liūdėsio ceremonijose, kurios buvo lai-
komos už mirusius S. L. R. K. A. narius. Var-
gonininkai atgiedoję „nokturiame“ ir liūd-
gionininkai atgiedoję liūdų mišių giesmes
„Grigoriane unisono“ ir „Libera Me“.

Utarninko vakare, buvo parengtas kon-
certas vargonininkų Sąjungos naudai. Ten
taip pat kai kurie vargonininkai dalyvavo
scenos papuošime, muzikoje ir dainose.
Pradžią vargonininkų Seimo.
Kadangi, kai kurie vargonininkai turėjo
dalyvauti posėdžiuose S-mo L. R. K. A. Se-
mo ir koncerte, už tad-gi vargonininkų
seimas prasidėjo 10 valandą vakare „Lin-
coln Hall“ svetainėje.

1-mas posėdis.

Centralis pirmininkas, p. K. Strumskis,
trumpais maldos žodžiais atidaro seimą, pra-
kalbėdamas karštai ir jausmingai raginda-
mas uoliau vargonininkus dirbti muzikos
srityje, bažnytinuose giedojimuose ir muzi-
koje, taip pat neapleisti rengimo koncertų,
vakarų, pasilinksminimų, katalikiškai-tautiš-
koje dvasioje. Ypač nurodėdamas, kad su-
laikymui nuo ištautėjimo augančią mūsų
jaunūmę, tik toki vakarai galėtų prigėlbti.
Toliau jis išduoda savo pirmininkavimo ra-
portą. Kalba ir raportas rankų plojimu pri-
imtas.

Posėdin atsilankę svetys, gerb. kun. V.
Matulaitis Silver Creek, Pa. klebonas. Var-
gonininkai atsistojimu sveikina svetį ir šir-
dingai dėkoja už atsilankymą. Gerb. kun.
Matulaitis apdovanoja V. S-gą \$50.00, išlei-
mui operetės „Svėnta naktis“. Plojimas rankų.
Rinkimas seimo vedėjų. Vienbalsiai iš-
rinkta: pirmininku Jonas Čižauskas iš Wor-
cesterio, Mass. ir sekretorium J. V. Kovas
iš Waterbury, Conn. Šie užima vietas.

Seimo vedėjas, p. J. Čižauskas, pradė-
damas savo priedermę pildyti, kviečia vi-
sius rimtai ir nuosekliai užsilaikyti laike po
sėdžių; karštai ragina visus statyti posėdin
prakilnius ir naudingas V. S. inėsimus. Plo-
jimas rankų.

Skaitymas pasveikinimų ir telegramų.
1. Pasveikinimas Varg. S-gos Seimui.
Linkim laimingai darbuotis lietuvių dailės
dirvoje. Lai gyvuoją L. Varg. S-ga!
Liet. R. K. Draugijų Sąjungas vardu
A. K. Žukys. Brooklyn, N. Y.
2. Velinu viso gero jusų darbuose. Tegul
gyvuoją Varg. S-ga!
V. Kanceleris, Hartford, Conn.
3. Sveikinu jus visus. Prakilnių nutari-
mų mūsų bėgantiems reikalams.
M. P. Karbovskis, Boston, Mass.
4. Vargonininkų seimui. Linkni geriau-
jų pasekmių.
J. Hodel, Philadelphia, Pa.
Jurgini A. Baronet. McKees Rocks, Pa.
Vargonininkų S-gos posėdis patarė pasimo-
kyti mandagumo, ir nuoseklesnio laisvų ra-
ymo, tuomet būtų galima šį bei tą atsaky-
ti.

Sulig šiol p. Barono laiškus prisiųstų
V. S-gai, Seimo posėdis siunčia juos gurban

pažymėdamas, kad Varg. S-ga turi sau už
priedermę, kad sąjūgiotis būtų apsiarvojęs
visais jam arčiau priimanais išsilavinimais,
kaip tai, muzikoje, rašlavoj, doram apsiėji-
me, mandagume ir santykiuose su savo kle-
bonu.

Seimo vedėjas, prašo centralinio sekreto-
riaus perskaityti pereinamo seimo protokolą.
Protokolas vienbalsiai priimtas. Toliau, cen-
tro sekretorius išduoda savo raportą ir at-
skaitą.

Birželio 22 dieną 1914. Laikė seimo Wa-
terbury, Conn. kasoje buvo. \$104.82
Laikė seimo pernai ir iki šiai
dienai birželio 1 d. 1915 m. pribuvo:

narių mokesčiai	\$77.00
Aukų	\$188.66
Viso labo implaukų	\$370.48
(čia atskaita paduota be to, kas pribuvo atidarius seimą.) Nuo birželio 22 d., 1915, tai yra nuo pereinamo seimo laikyto Waterbu- ry, Conn. iki atidarius seimą išmokėta \$139.32. Išmokėjimus atėmus liko V. S. turto \$231.16. Taigi, laikė seimo birželio 1 d. 1915 m. pas kasininką p. A. Radzevičių atrastą varg. S-gos pinigų — \$231.16.	

Seimo vedėjas klausia kasininko ar su-
tinka su ta atskaita, ir po peržiūrėjimo kny-
gų, atskaita centralinio sekretoriaus ir ka-
sininko sutiko. Raportas priimtas.

Seimo vedėjas pareikalauja V. S-gos
knygius atskaitos, kurio vietą šiais metais
buvo užėmęs p. Hodelis, kuris nepribuvo
seiman. Centro sekret. p. A. Gudaitis skaito
p. Hodelio laišką, ir atskaitą. Seimo posė-
dis nepripažįsta atskaitą už aiškia, ir ją at-
meta, ir pareikalauja nuo p. Hodelio aiškes-
nės atskaitos.

Skaitytas laiškas nuo Chiengos vargo-
nininkų kuopos. Pasveikinimas malotiai pri-
imtas dely plojimu.

Svastyta Chiengos kuopos inėsimas,
sumažinti V. Sąjungos nariams mokesčių. V.
S-gos posėdis nesumažino delei to, kad varg.
S-ga dar vis nori išleidinėti muzikališkus
veikalinius.

Svarstyta laiškas, kurį prisiuntė Varg.
Seiman p. A. Jankauskas, kaip skundą ant
draugų. Laiškas atmetas. Prieto, varg. S-gos
posėdis nutarė: jei sąjūgiotis nemandagiai
apsieina su klebonu ar parapijonais, tokiame
draugui Sąjunga išreiskia papeikimą net per
laikraščius. Ir dabar vienam nusikaltusiam
draugui, seimo posėdis išreiskia papeikimą
privatiniu laišku, ką turi išpildyti Centro
pirmininkas ir sekretorius.

Pirmininkas posėdį uždaro prieš 12 v.
nakties.

2-ras Posėdis.

Birželio 2 dieną, 11:30 valandą prieš pie-
tus. Šin posėdin atsilanko gerb. kun. J. Vyš-
niauskas, Montreal, Can. klebonas, ir pado-
vanoja Sąjungai, išleidimui „Svėntos Nak-
ties“, \$30.00.

Posėdis sustojimu išreiskia širdingą acin.
Ponas Strumskis išduoda raportą apie
nupirkimą nuo p. M. Petrausko operetės
„Svėntoji Naktis“, praneša, kad galutinai
sulygimas užbaigtas sanligomis, kad operetė
„Svėntoji Naktis“ lieka pilna savastini
varg. S-gos. Posėdis pripažino, kad po seimi
atmokėti skolos p. M. Petrauskui \$50.00.

Varg. S-ga kas link operetės „Sv. Nak-
tis“ pasilieka sau teises, kad ją kur lošiant
bent kiek būtų aukojama V. S-gai. Ponas
Strumskis praneša, kad žodžiai „Svėntoji
Naktis“ yra parašyta p. J. V. Kovo, tai yra
„Bediejaus Stainelė“, ir patarė varg. S-gi
prašyti p. J. Kovo, kad jis sutiktų pavesti
tą savo veikalį suharmonizuoti. Užklausus
pirmininkui, p. J. Kovas mieliai sutiko.

Atsilanko posėdin p. Pr. Burba, ir varg.
S-gai padovanoja \$5.00. Vargonininkai atsis-
tojimu išreiskia acin.

Seka pasikalbėjimas apie parūpinimą ir
atspausdinimą muzikališko vadovėlio, galop
paskirta komisija parūpinti ir sutvarkyti.
Komisijon paskirti Jonas Čižauskas, A. Ra-
dzevičius, ir V. Juška.

Varg. S-ga priėmė autorizuotą p. J. V.
Kovo pradinių dainelių išleidimą, kurį komisi-
ja peržiūrės. Seka pasikalbėjimas, kad sut-
varkius gerion Varg. S-gos knygyną. Galop
nutarta, kad paskirti komisija, kuri tą vis-
ką sutvarkys sekančiu būdu: Komisija pa-
rinka veikalus, tinkančius bažnytinėms apei-
goms, kaip tai: mišias, mišparus, offertorius
ir tt., taip pat ir pasaulines gaidas ir tam pa-
našius veikalus acentų puošimui ir rekomen-
duos atspausdinti pagarsinimais. Komisijon
paskirti p. K. Strumskis, kuris susižinos su
New Yorko firmomis, p. Jonas Čižauskas,
kuris susižinos su Bostono firmomis, ir su jo-
mis susitars, sulig seimo apkalbėjimo. O ga-
lop p. J. V. Kovas viską sutvarkys, sykiu su
varg. S-gos knygomis kurios dabar randasi
knygynė. Visą atspausdins ant 1000 paga-
rinimų, ir juos išsiuntinė, kur tik bus gali-
ma praplatinti.

Posėdis ragina visus narius, kad grei-
čiau užimokėtų savo metinę duoklę.

Kito klausimas, ar neatsiranda Varg.
Sąjungos narių girtuoklių ir nedorai pasiel-
gėnių? Posėdis pripažino ir nutarė, kad pra-
tęžėmusius narius, pašalinti iš Sąjungos
ki nepasitaisys ir nepripažės Jorai elgtis.
Pirmininkas posėdį uždaro 1:30 val. po
pietų.

3-tias Posėdis.

Birželio 3 dieną, 12 val. vidurdienyje.
Šiame posėdyje atsilankė gerb. kun. K. Va-
siliauskas ir gerb. p. St. Šimkus, atstovas
Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės
šelpiti. Vargonininkai pagerbė svečius susto-
jimu ir seimo vedėjas, pakvietė p. S. Šimkų
papasakoti apie Lietuvos vargonininkų sto-
vį. Ponas Šimkus, pasveikinęs vargonininkų
posėdį, linkėjo geriausių pasekmių sąryšje
ir vienybėje darbuotis. Tolimesnėje kalboje
nupieše vargonininkų padėjimą Lietuvoje.

Seimo vedėjas papasakojo apie Ameri-
kos vargonininkų judėjimą. Po pasikalbėji-
mų, seimo vedėjas klausia pono Šimkaus, ar
jis nesutiktų, kur nors čia Amerikoje, vargo-
nininkų lietuvių tarpe duoti jiems preleksi-
jas, ypač chorų vedime, kaip tame speci-
jalistas. Ponas S. Šimkus sutinka tam pagal-
bėti, ir patarė nutarti specialią vargoni-
ninkų susižiavimą tam tikslui. Toliau, ža-
lėjo duoti dainelių su patarimu jų lavinimo-
si, ir galop, kur bus galima padaryti chorų
susižiavimus.

Vargonininkai sustojimu p. S. Šimkui iš-
reiskė acin. Ponas Šimkus priminė, kad turis
daug laudės dainelių ir kitokio turizno su-
harmonizavęs ir noris, kad čia apsiimtų kas
atspausdinti, ar nupirkti.

Vargonininkų posėdis apie tai plačiai ap-
kalbėjo ir galutinai atidėjo, ant vargonininkų
ekstra susižiavimo.

Vargonininkų ekstra susižiavimas
įvyks Newark, N. J. O laikas skiriamas tada
kada susižinos su Tautos Fondo valdyba,
apie kurį laiką atsilankys p. St. Šimkus, tuo-
met p-nas Radzevičius, vietinis Newarko vargo-
nininkas, pagarsins. Pirmininkas posėdį už-
darė 1:30 val. po pietų.

4-tas Posėdis, 5 valandą vakare.

Traukėsi ilgos kalbos, kokių būdu prie-
ti iki to, kad pagerinti bent kiek vargonininkų
būvį. Sumanyta ir nutarta, kad kiekvienas
vargonininkas privalo mokytis sale vargoni-
ninkavimo, kokio nors kito amato, kad kai-
kuriose vietose, turint laiko, galima būtų sau
pasididinti inėgas užsilaikymui. Neboto, kai-
kurie vargonininkai posėdin inėse, kad kai-
kurie klebonai reikalauja, kad Sąjunga nus-
tatyti vargonininkų mokesčių. Tai-gi, Varg.
S-ga, nors matydama, kad nėra tai reikalin-
gu daiktu, bet kad išvengus ir tokių nesu-
pratimų, nustato nuo \$50.00 ir
viršaus mėnesiui, ir bažnytinės inėgas, sulig
sutarties su savo klebonu. Negalintiems ki-
taip, palieka linosas rankas.

Galop kalbėta apie organą, ir nutarta
kreiptis į „Draugo“ bendrovę ir „Draugą“
paimiti už organą. Varg. S-gos Seimas taip pat
bus sykiu su S. L. R. K. A. Seimu.
Ateinančiais metas Seimas bus Philadelphia-
joje, Pa.

Rinkimas centro valdybos.

K. Strumskis, pirmininku ir centraliu
dirigentu, Antanas J. Gudaitis, sekretorium,
Jonas Čižauskas, vice-pirmininku, Antanas
Radzevičius, Kasininku, Juozas V. Kovas,
Knygiu, J. Steponavičius ir Petras Gra-
jauskas kasos globėjai.

Laikė seimo pribuvo aukų, ir kitokių in-
ėgų į Vargonininkų Sąjungos išd. Šie as-
menys aukėjo:

Kun. Matulaitis	\$5.00
J. Stulgaitis (šv. Trejybės choras)	\$16.55
J. V. Kovas	19.00
Pr. Burba (kasininkas S. L. R. K. A.)	5.00
Kun. J. Vyšniauskas	3.00
Sykiu per seimą aukų inplaukė	\$48.55
Po suvedimo atskaitų, pas kasininką bu- vo Varg. S-gos pinigų	\$231.16

Uždarant seimą, birželio 3 dieną 1915
metuos Scranton, Pa. pas kasininką,
poną A. Radzevičių, Varg. S-gos pini-
gų yra \$279.71

Posėdin atsilankė p. L. Anastazija E.
Petrauskaitė, iš Waterbury, Conn. Pasveiki-
nus vargonininkų seimą, pasidėdėjo taip pat
neužmiršti prisidėti prie išleidimo operetės
„Sv. Naktis“. Varg. išreiskė širdingą acin.

Laikė seimo pribuvo inplaukų į Varg.
S-gos centrą išd. dar nuo kai-kurių narių.
Tą atskaitą centro sekretorius pažymėjo sa-
vo knygoje ir prie šitos atskaitos dar nėra
priskaityta.

Varg. S-ga, priėmė ir savo tarpą vieną
naują narį, p. J. J. Vyšniauską, Scranton, Pa.
Varg. S-gos posėdis sustojimu išreiskė padė-
ką visiems tiems labdariams, kurie tik kada
šelpė Varg. S-gą, savo aukoms, ir vargonininkų
reikalus užjautė, gerbiama nariams ir garbės
nariams. Trūkšmingų plojimų rankų seimą
užbaigė. 6:30 val. vakare.

Prie uždarymo seimo sukalbėta malda.

Seimo vedėjas, **J. Čižauskas**
Seimo sekretorius, **J. V. Kovas**.

S. L. R. K. A. REKALAI.

US 2-ą bėrtiną, 1915 m.

1. kp. Petronė Prošienė, Agota Norienė, Jon-
asasūnas, Agota Butkauskienė, Julė Miliauskienė,
Leofilė Vaitkusienė, Ona Vaitkusienė, Alena Bu-
kevičienė, Antanas Vaitkus.

2 kp. Jonas Balunas kultas už 1-15 ber., Alė-

sandra Zatavieskienė už 4-14.

3 kp. Jurgis Vabara, Pranė Lukosevičienė.
4 kp. Ketrė Višniauskienė, Marė Černiauskienė,
Karolina Gegužienė, Ketrė Vocienė, Marė Jura-
tienė, Antanas Vociša, Jurgis Juraitis, kun. J.
Kutas.

5 kp. Anupras Šniutis, Ona Dambrauskienė.
7 kp. Juozas Laukaitis, Ona Laukaitienė, An-
anas Viskacka, Ant. Navikauskienė, Ignas Gudaitienė,
Morta Janulevičienė, Juozas Viskacka, Petronė Vur-
nelienė, Simas Nepcinkas, Rožė Raulinaitienė, Vik-
tė Vitkevičienė, Juozas Remeika, Ona Vaitkevičienė,
Kazys Puclauskas, Marė Pipienė.

8 kp. Pranas Barzdaitis, Ona Kimutienė, Kazys
Kreivaitis, Mikas Damukaitis, Anelė Mikiničiū,
Adolfas Irvinas.

9 kp. Amilija Šamsitė, Kazimiera Kučinskaitė,
Pranas Kukeckas, Jurgis Gustaitis, Marė Kli-
mautė.

10 kp. M. Varzevičiūtė, Simas Rupšis, Alė Ma-
linauskienė, Pranas Judeikis, Kazys Malinauskas,
Stasys Jonaitis, Antanas Ponikšis.

11 kp. Ona Baltrušienė, Ursė Navickienė, Ona
Versaukienė, Ona Stočkuvienė, Jokubas Razaitis,
Petronė Razaitienė, Bronė Razaitienė, Ignas Zinke-
vičia, Viktė Služinskienė, Agnė Baltkevičienė, Mo-
tiejus Skistimas, Jieva Skistimienė, Morta Maec-
nienė, Alė Pridotkienė, Magdė Valiukien

VII 4 15

VII 4 15 *Antanas K. Losius*

S. L. R. K. A. Reikalai.

(Pradžia ant 6 pusl.)

68 kp. Vladas Samoška, Alena Buksniūtė, Kostė Mišlūnė.

71 kp. Petras Marčiukaitis, Vincas Marčiukaitis, Kazys Burzgis, Jurgis Gaudinskas, Antanas Bakša, Justinas Stankėvičius, Jurgis Paltonavičius, Jonas Žedika, Antanas Bazinauskas, Juozas Zaveckas, Juozas Marčiukas, Juozas Kauskas, Petras Raudaitis, Stasys Butkus, Jurgis Bukauskas, kultas už 4-14, Pranas Giedraitis kultas už 1-15 ber., Vladas Kveselis, Antanas Oseika, Kazys Klimas kultas už 1-15 ber., Matas Cibulskis, Jokubas Šatula.

74 kp. Marė Glatkauskienė, kultas už 1-15 ber., Ona Kuncevičienė, Petronė Stanionienė, Julė Medelionienė, Antanas Zagariūnas kultas už 1-15 ber., Katarina Bubienė, Antone Cernauskis, kultas už 4-14 ber., Mikaila Tankevičienė.

75 kp. Veronika Kuneaitė kultas už 3-14 ber., Jonas Barčiauskas kultas už 4-14 ber., Petras Merkevičius.

76 kp. Ona Kairienė, Antanas Stankėvičius, 77 kp. Magdė Guberienė kultas už 1-15, Vikiė Pilkonienė.

78 kp. Marė Stankevičienė kultas už 3-14 ber., 79 kp. Magdė Jarienė.

80 kp. Marė Antanienė.

81 kp. Petras Valiūnas, Vincas Valiūnas.

82 kp. Juzė Dauksienė.

83 kp. Kun. Ant. Dargis.

84 kp. Alek. Ceponis.

85 kp. Uršė Zukauskienė, Agota Žemaitis, Zukauskas Zeneus, Julė Preinauskienė, Uršulė Pudočiūnaitė.

86 kp. Jonas Kuizinas, 3 skyr., Juozas Kuizinas, 3 skyr., Augustas Derzinauskas.

87 kp. Antanas Ratkus, Ona Rimas.

88 kp. Alfonsas Tareila kultas už 4-14 ber., 89 kp. Ignas Degutis, Juozas Jurkšaitis, Mikas Valukonis, Agota Runelienė kultas už 4-14 ber., Petras Sabaliauskas, Juozas Petkevičius.

90 kp. Dominikas Mažulis, Antanas Stijuskas kultas už 1-15 ber., Jurgis Pavasaris, Matas Juodis, Antanas Ragauskas, Andrius Pužas, Jonas Skinkis, Petras Narbutas, Pijus Karvelaitis kultas už 4-14 ber., Vincas Žemaitis.

91 kp. Kun. Kazys Skripka, Jieva Šeikauskienė, Magdė Zekienė.

92 kp. Justina Blakutė, Vikiė Ragelienė, Leonė Žaraulutė, Leonė Kelenė, Valerija Kapnienė, Miša Ivanaušienė, Agota Barkauskienė, Jieva Mešimutė, Marė Valmūtė, Ona Balikonienė, Amilija Rupelaitė, Alzė Mažeikienė.

93 kp. Marė Bartkienė, Vincas Jokubauskas.

94 kp. Alzė Marčiukaitė.

95 kp. Bronė Verickaitė, 2 skyr., Sumakaraitė, 2 skyr., Karolina Griškaitė, 2 skyr., Stasys Petras, 3 skyr., Ona Kinelaitė, 4 skyr., Antanina Plesnūtė.

96 kp. Antanas Mikolaitis.

97 kp. Jieva Strolinė, Rožė Vračiūnienė, Jonas Čičkėvičius, Aleksandra Saunariūtė, Mikas Jabrinkis, Petras Širvinskas, Steponė Petkevičienė, Julijonas Stasaitis.

98 kp. Matilda Gurinskaitė, Agota Račkauskienė.

99 kp. Marė Stiklienė, Petronė Peškaikienė, Agota Kisieliūnė, Alzė Žilinskienė, Agota Saukienė, Agota Krivinskienė, Magdė Masaitienė, Ona Masaitienė, Alzė Balikonienė, Ona Zelmonaitienė.

100 kp. Dominikas Miniatas.

101 kp. Antanas Navikas.

102 kp. Vincas Pikuzas.

103 kp. Juozas Venckus, Barbė Pratašienė, Juzė Venckienė, Dominikas Lauška, Juzė Lauškiūnė, Alena Galinauskienė.

104 kp. Juozas Šaučas.

105 kp. Petras Raudonaitis.

106 kp. Ignas Juknelevičius, Marė Šukienė, Agnėška Juknelevičienė, Petronė Celkonienė, Magdė Rašimienė kultas už 4-14 ber., Benediktas Paulauskas, Pranas Mežiš, Jonas Zakaruskas.

107 kp. Boleslovas Bimbiris.

108 kp. Ignas Alekša kultas už 4-14 ber., Eva Marčiulionienė, Jokubas Stanilionis kultas už 4-14 ber.

109 kp. Marėlė Pangonienė, Juozas Serkšnas, Andrius Kizevičius, Jonas Kuprinavičius.

110 kp. Kasparas Jankauskas, Mikas Zubavičius.

111 kp. Juozas Rukas, Tadas Andruska, Jonas Švedas, Feliksas Dambras, Jonas Žilinskas.

112 kp. Matas Versakas, Boleslas Bazaras, Ipolitas Sabaitis, Povilas Sarpaitis, Adomas Leonavičius.

113 kp. Ona Rukienė, Uršė Požaraitė.

114 kp. Apolonia Karvelienė, Anelė Vaičiūnaitė, Marė Kumečiūtė, Antanas Lukoševičius, Ona Rimkiūtė, Tofilė Kasčiūnaitė, Zofija Pluškevičienė.

115 kp. Natalija Rakauskaitė.

116 kp. Morta Norkaitė, Kazimieras Angė, Antanas Domeika, Viktoras Stankevičius, Paulina Armonienė.

117 kp. Ona Raškauskaitė, Marė Petruškevičienė.

118 kp. 2 skyr., Amilija Jankauskienė.

119 kp. Jonas Ciurnis, Augustas Kašeta, Jonas Rastokas, Amilija Norbutaitė, Veronika Potelišienė, Ona Kašlaitė.

120 kp. Juozas Aidukevičius, Agota Žilinskienė, Uršulė Antanavičiūtė.

121 kp. Jurgis Šidlauskas.

122 kp. Jonas Rūmkas.

123 kp. Agnė Bludnevičienė, Katrė Šukutė.

124 kp. Adolė Mikalūnienė, Juozas Baltrušaitis, Benediktas Rakickas, Ona Rakickienė, Jonas Segevičius, Alena Ulinskienė, Aleksandra Sumkis, Juozas Plisuskis, Mikala Mikalūnas, Marė Vilaitė, Ona Valančiūtė, Povilas Vetta, Matas Blekis.

125 kp. Longinas Šlikas, Andrius Vindelskis, Petras Povilaitis, kun. Vanašas, Juozas Karbauskas, Jonas Gaila, Kazys Bardauskas.

126 kp. Antanina Puidokaitė, Ona Tamaševičienė, Agota Kreiviūnė, Jonas Leškevičius, Ona Bobečiūtė, Vincas Narusevičius.

127 kp. Jonas Čiervėčius.

Valų Skyras Narių.

1 kp. Jonas Noras, Marė Noraitė, Albinas Noras, Magdė Pralėkaitė kultas už 4-14.

2 kp. Julė Stankevičienė, Juozas Stankevičius, Juozas Pranaitis, Adolfas Stankevičius.

3 kp. Jonas Danukaitis, Juozas Danukaitis, Vincas Venckis.

4 kp. Mykolas Pocius.

5 kp. Alena Razičiūtė.

6 kp. Ona Zardeckaitė, Jonas Miliauskas.

7 kp. Natalija Bauboniūtė.

18 kp. Alena Vasiliauskaitė, Anelė Katkevičienė, Jonas Smuklinskas kultas už 1-15 ber., Juozas Navickutis.

19 kp. Jonas Vaičiūlis kultas už 1-15 ber.

20 kp. Petronė Jankeliūnaitė, Vladas Mažeikaitis, 25 kp. Apolonia Kupeikius, Pranciška Kupeikius.

26 kp. Matas Milukas, Antanas Milukas.

27 kp. Jonas Kartavičius, Agota Kartavičiūtė.

28 kp. Vladas Stiegnaitis, Morta Šlegaitė, A. Buškauskaitė.

29 kp. Juozas Šimulevičius, Jonas Šimulevičius, Marė Šimulevičienė, Petras Šimulevičius, Monika Šimulevičiūtė.

30 kp. Kazys Šatrauskaitis.

31 kp. Adomas Majeikiutis, Marė Mažeikiūtė, Petronė Majeikiūtė.

32 kp. Marė Rinkėvičiūtė.

33 kp. Povilas Rinkėvičius, Juozas Čelnavičius.

34 kp. Magdė Nakviūtė, Ona Padeginiūtė, Valerija Padeginiūtė, Povilas Marčiukoniukas.

35 kp. Jonas Jusevičius, Magdė Dauksiūtė, Alena Dauksiūtė, Magdė Jesvičiūtė.

36 kp. Nikodimas Rakauskas, Kazė Kristopaitė, Liudvika Kristopaitė.

37 kp. Alfonsas Podžiūnas.

38 kp. Juozas Kriščiūnas.

39 kp. Pranas Švedas.

40 kp. Petras Matas, Dominikas Matas.

41 kp. Vincas Paludnevičius, Marė Paludnevičiūtė, Antanas Paludnevičius, Pranė Šukutė, Magdė Šukutė.

42 kp. Ona Križevičiūtė, Augustas Križevičius, Jonas Dulsis, Izidorius Valaitukas, Alena Mikulionienė.

43 kp. Regina Paspargelutė, Juzė Ambraziūtė, Anastazija Ambraziūtė.

44 kp. Alzė Paukštienė.

45 kp. Marė Balionienė.

46 kp. Juozas Beiza, Stasys Čižauskas, Kosta Staskevičienė, Antanas Pajaujis, Mikas Pajaujis.

47 kp. Aleksandra Mukanas.

48 kp. Veronė Botirienė, Marė Markauskiūtė.

49 kp. Marė Kudinskienė.

50 kp. Jonas Bernotas, Petras Damosius.

51 kp. Antanina Vincas Monkevičius, Pranas Jodis, Vladas Cibulskis, Stasys Monkevičius, Juozas Margelis, Ona Kačiulaitė.

52 kp. Kazys Račinskas, Andrius Prabulis, Juozas Kisonis, Magdė Bartkienė, Tofilė Vaitiekaitienė, Stasys Andrejaitis, Marė Jokubaitienė, kultas už 1-14 ber., Jonas Penkis.

53 kp. Antanas Šidlauskas, Julė Matijonaitė, Juzė Raulys, Agnė Vilčiūskienė, Jieva Dubiūtė.

54 kp. Antanas Šalčius.

55 kp. Teklė Košienė, Antanas Bacevičius.

56 kp. Rožė Leškauskienė, Magdė Karaskienė, Petras Acevičius, Marė Stankevičienė kultas už 4-14 ber.

57 kp. Marė Vasiliauskienė, Marė Staskevičienė.

58 kp. Antanas Valušis, kultas už 4-14 ber. ir 1-15.

59 kp. Petras Jurkus.

60 kp. Kazė Cereševičienė.

61 kp. Agota Kazokienė.

62 kp. 3 skyr., Katrė Valiukienė.

63 kp. Vaitiekus Jasvita, Stasys Vilkauskas, Pranas Serokojis, Tamas Zukas.

64 kp. Vincas Vebelinus, Tofilė Brazinskaitė.

65 kp. Petras Kundrotas, A. Kazdailaitė, B. Daknaitė.

66 kp. Magdė Venckienė, Magdė Navickienė.

67 kp. Amilija Vidugeriūtė, Marė Tamašauskienė, Paulina Tamašauskienė, Domicelė Andriusaitė, Rožė Zdanavičiūtė, Nastė Kančerienė, Morta Masiūtė, Juozas Švobas, Karolina Raišienė, Jieva Barkauskiūtė, Marė Valasavičiūtė, Amilija Metrickaitė.

68 kp. Dominikas Česulevičius.

69 kp. Katrė Zarskiūtė, Magdė Venskūnienė.

70 kp. Julius Dychevičius, Alena Dychevičiūtė, Marė Janulienė, Juzefa Bukauskienė, Katrė Dargevičienė, Feliksas Dukavičius.

71 kp. Marė Galinaitis, Marė Makaučienė, Jonas Ivoška, Monika Ivoškaitė.

72 kp. Vincas Poška.

73 kp. Juozas Šlucikas, Antanas Pališkis.

74 kp. Juozas Grudis.

75 kp. Magdė Varnagiriūnė, Juozas Steponis.

76 kp. Aleksandra Gineitis.

77 kp. Mikas Barnota.

78 kp. Marė Rutkauskaitė, Jonas Varkalis.

79 kp. Rožė Geogevičienė, 3 skyr., Stasys Geogevičius.

80 kp. Mikas Vėrbikas, Ignas Petras, Antanas Jankauskas, Izidorius Jušys, Leonas Petkus, Petras Gelbotas, Pranas Gribinas, Antanas Endekis, Jonas Jermalas, Aleksandra Brazevičienė, Antanas Tiknius, Antanas Katkauskas, Ignas Pikčius, Pranas Šiukšdynas.

81 kp. Jieva Petruskienė.

82 kp. Stanislova Noreikaitė, Ignas Pundynas, Agnėška Venckaitė, Julė Drukštinienė, Pranas Kybartas.

83 kp. Ona Astrauskiūtė, Ona Seerbienė.

84 kp. Juozas Klucinskas.

85 kp. Napolis Jogininas, Pranas Zebrauskas.

86 kp. Mikas Stauskas.

87 kp. Stasys Gerulaitis, Petras Liubinas, Matas Brazauskas, Pranas Galickis, Pranas Jurkus, Bonifacas Juravičius, Jonas Zebrauskas, Juozas Greibas, Stasys Sinkėvičius, Kazys Gerulaitis, Antanas Lieponaitis, Juozas Dedinas, Vincas Miklinevičius, Teodoras Žuvelaitis, Boleslovas Budaitis, Jonas Jonas, Pranas Gramauskas, Jonas Adomaitis, Jonas Majauskas, Antanas Valukevičius, Pranas Juozaitis, Vincas Šliurkus, Matas Rimauskas, Antanas Parnerauskas, Juozas Liubinas, Simas Sakalas.

88 kp. Kazys Balsys.

89 kp. Barbė Burdienė, Antanina Zibotaitė, Ona Stačiokienė, Ignas Ambromavičius, 3 skyr., Alzė Razaitienė, 3 skyr., Marė Vulkontienė, 3 skyr., Agota Robinienė.

90 kp. Magdė Gudaitienė.

91 kp. Agota Simononienė.

92 kp. Anelė Vieraitienė, Uršė Jukubauskiūtė, Uršulė Vaskėvičienė, Katrė Jušienė, Stasys Šimkus, Leonas Navickas.

93 kp. Jonas Panevėžys.

101 kp. Kun. Edvardas Steponavičius, Alek. Lemont, Simas Pileckas, Ona Kastenė, A. Steponavičius, Valerija Lemont, Bronis Lemont, Leonora Vaitiekaitė, Aleksandra Lemont, Marijona Pileckas, Amilija Narvilienė, Agota Julaitė, Ona Daugirdienė, 2 skyr., Uršė Treitkienė, 3 skyr., Zofija Vizgirdienė, Juozas Preibis.

102 kp. Kostė Rašimutė, Matas Vračiūnas.

103 kp. Juozas Čelkis, Povilas Ginitis.

104 kp. Pranas Matusevičius, Jonas Stankus, Aleksandra Aleksandra, Viciūtė, Uršė Repšienė, Barbė Skerstonaitė.

105 kp. Povilas Kulis, Petronė Šimkaitė, Juozas Masilius.

106 kp. Antanas Milius, Jonas Junokas, Pranė Malinauskas.

107 kp. Kazys Vasiliauskas, Juozas Liutkevičius, Antanas Šliubauskas.

108 kp. Jurgis Stankėvičius.

109 kp. Albertas Subačiūtė, Vincas Vasiliauskienė, Marcijona Mažeikienė.

110 kp. Kostas Jakimavičius.

111 kp. Juzefa Zakarka, Juozas Balčiūnas, Petras Breiva, Ona Gailinaitė.

112 kp. Katrė Stasiulevičiūtė.

113 kp. Ona Urzaitė, Juozas Baltrušaitis.

114 kp. Stanislava Jauska.

115 kp. Veronika Zaleckaitė, Bolesius Bilunas, Jadviga Belunienė.

116 kp. Uršulė Jamilaitė.

117 kp. Anelė Dravičiūtė.

118 kp. Stasys Ivanauskas, Jonas Usonis, Antanina Ivanauskienė, Dominikas Usonis, Paulina Norkaitė.

119 kp. Petras Sutkaitis, Antanas Savukynas.

120 kp. Kazys Sledinskas, Feliksas Pirličiūnas.

121 kp. Vincas Saladuonis, Juzė Saladuonienė.

122 kp. Jonas Vaitiekunas, Juozas Žilinskas.

123 kp. Barbė Purviekiūtė, Kostė Jurkevičiūtė.

124 kp. Jonas Stankėvičius, A. Starkevičienė.

125 kp. Juozas Pakalniškis, Jurgis Bronišauskis, Ona Bronišauskienė.

126 kp. Apolonia Čevienė, Jonas Čivas.

127 kp. Marė Navickaitė, Petras Blauižius, Jonas Bajorinas.

128 kp. P. Kilikevičius, Ignatas Petruškevičius, Andrius Bielskis, Antanina Dubauskiūtė, Steponas Albrekis, Antanina Tautkienė, Pranas Tautkus, Juozas Pašpirtėlis, Juzė Šnirpukas, Marė Markelionienė, Agota Starkevičiūtė, Feliksas Janušas, Andrius Bergela, Juozas Narkelionas, 3 skyr., Marcelė Cebauskiūtė, Stasys Pečkys, Jonas Burgaitis.

129 kp. Juozas Stanevičius.

130 kp. Juozas Struckus.

131 kp. Julė Gristaraitė.

132 kp. Ona Žydeliūtė, Juozas Žydela, Alena Žydeliūtė, Julė Žydeliūtė, Magdė Žydeliūtė.

133 kp. Juozas Juzėnas, Viktoras Juzėnas.

134 kp. Kazys Valinskis, Tamasioš Valinskis.

135 kp. Ona Narkelionaitė, Pranas Tautkus.

136 kp. J. S. Vasiliauskas, Susivienijimo L. R. K. A. Raštininkas.

137 kp. Juozas Stanevičius.

138 kp. Juozas Struckus.

139 kp. Julė Gristaraitė.

140 kp. Ona Žydeliūtė, Juozas Žydela, Alena Žydeliūtė, Julė Žydeliūtė, Magdė Žydeliūtė.

141 kp. Juozas Juzėnas, Viktoras Juzėnas.

142 kp. Kazys Valinskis, Tamasioš Valinskis.

143 kp. Ona Narkelionaitė, Pranas Tautkus.

144 kp. J. S. Vasiliauskas, Susivienijimo L. R. K. A. Raštininkas.

145 kp. Juozas Stanevičius.

146 kp. Juozas Struckus.

147 kp. Julė Gristaraitė.

148 kp. Ona Žydeliūtė, Juozas Žydela, Alena Žydeliūtė, Julė Žydeliūtė, Magdė Žydeliūtė.

149 kp. Juozas Juzėnas, Viktoras Juzėnas.

150 kp. Kazys Valinskis, Tamasioš Valinskis.

151 kp. Ona Narkelionaitė, Pranas Tautkus.

152 kp. J. S. Vasiliauskas, Susivienijimo L. R. K. A. Raštininkas.

153 kp. Juozas Stanevičius.
